

2. kvartalsregnskap 2022
KLP Konsern, bærekraft
og KLP

Innholdsfortegnelse

KLP Konsern	4
Rapport andre kvartal 2022	4
Resultatregnskap	12
Balanse.....	14
Egenkapitaloppstilling	15
Kontantstrømoppstilling	17
Noter til regnskapet	18
Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer	18
Note 2 Segmentinformasjon	20
Note 3 Premieinntekter for egen regning	23
Note 4 Andre inntekter	23
Note 5 Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fundsobligasjonslån	23
Note 6 Driftskostnader	24
Note 7 Andre kostnader	24
Note 8 Investeringseiendommer	24
Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser.....	24
Note 10 Innlån.....	32
Note 11 Virkelig verdi hierarki.....	35
Note 12 Likviditetsrisiko	39
Note 13 Renterisiko	42
Note 14 Kredittrisiko	46
Note 15 Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	54
Note 16 Annen kortsiktig gjeld.....	54
Note 17 Kapitalkrav	54
Note 18 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør	56
Note 19 Pensjonsforpliktelser	59
Nøkkeltall – akkumulert	60
KLPs bærekraftregnskap	63
Engasjert og ansvarlig eier	63
Klima, miljø og natur	64
Klimamål og klimavennlige investeringer	65
KLPs eiendomsportefølje og egen drift	67
Innovasjon og samfunnsutvikling.....	68
Utlån til kommuner og fylkeskommuner	68
Såkorninvesteringer	70
Bank og finans i utviklingsland	72
KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver	74
Oversikt over FNs bærekraftsmål som KLP bidrar til.....	74
Noter og definisjoner	77

Engasjert og ansvarlig eier.....	77
Klima, miljø og natur	78
Innovasjon og samfunnsutvikling	81
KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver.....	82
Kommunal Landspensjonskasse	83
Resultatregnskap	83
Balanse.....	85
Egenkapitaloppstilling	87
Kontantstrømoppstilling	89
Noter til regnskapet	90
Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer	90
Note 2 Verdiendring eiendomsinvesteringer.....	92
Note 3 Premieinntekter for egen regning	92
Note 4 Erstatninger.....	92
Note 5 Forsikringsrelaterte driftskostnader	92
Note 6 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser.....	92
Note 7 Virkelig verdi hierarki.....	105
Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør.....	113
Note 9 Forpliktelser.....	116
Note 10 Kapitalkrav	116
Note 11 Leieavtaler.....	118
Note 12 Pensjonsforpliktelser	119

KLP Konsern

2. kvartal 2022

Rapport andre kvartal 2022

Svak markedsutvikling i finansmarkedene påvirket KLPs resultat i første halvår

- Avkastning etter første halvår 2022 ble minus 2,1 prosent.
- Høyere renter og svakt aksjemarked har hatt negativ innvirkning på halvårsresultatene for KLP og KLPs datterforetak.
- Oppgang i aktivitetene på hotell og kjøpesentre bidrar til sterk avkastning på eiendommene til KLP.
- Fortsatt gode finansielle buffere og meget god solvenskapitaldekning på 340 prosent.

KLP – et kundeeiet konsern

KLP-konsernet består av følgende foretak: Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og datterforetakene KLP Banken, KLP Skadeforsikring, KLP Kapitalforvaltning, KLP Forsikringservice og KLP Eiendom.

Konsernet hadde ved utgangen av andre kvartal 2022 en forvaltningskapital på 917,6 milliarder kroner, en økning på 16,3 milliarder kroner hittil i år.

Konsernets totalresultat er på 291 millioner kroner (994)¹ hittil i år.

Kommunal Landspensjonskasse

Pensjonsordninger innenfor offentlig sektor tilbys og administreres av konsernets morselskap Kommunal Landspensjonskasse. Av KLPs forvaltningskapital på 727,6 milliarder kroner, er 654,5 milliarder knyttet til forsikringsforpliktelser innenfor offentlig tjenestepensjon.

Resultat andre kvartal 2022

Avkastningsresultat

KLP oppnådde et avkastningsresultat, avkastning ut over det foretaket har garantert til sine kunder, på minus 20,4 milliarder kroner (7,2) i andre kvartal. Avkastning på kollektivporteføljen ble minus 2,1 prosent hittil i år.

1. Tall i parentes angir verdi for tilsvarende periode i 2021

Risikoresultat

Risikohendelsene i bestanden er innenfor forventninger gjennom året og vil variere fra kvartal til kvartal. Resultatet utgjorde 445 millioner kroner i andre kvartal, 550 millioner hittil i år.

Administrasjonsresultat

Foretakets administrasjonsresultat viser et underskudd på 22 millioner kroner (61) hittil i år, hvorav 13 millioner kroner i andre kvartal. Forsikringsrelaterte driftskostnader utgjør 748 millioner kroner (625) hittil i år.

Samlet resultat

Samlet resultat til foretaket er på 283 millioner kroner (984) hittil i år. Kunderesultatet er minus 19,7 milliarder kroner (7,2) hittil i år.

Millioner kroner	Kunder	Foretak	Sum
Avkastningsresultat	-20 272	-103	-20 375
Risikoresultat	550		550
Rentegarantipremie		132	132
Administrasjonsresultat		-22	-22
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen og andre inntekter/kostnader i ikke-teknisk regnskap		209	209
Skatt		19	19
Andre resultatелеmenter		48	48
Resultat etter 2. kvartal 2022	-19 721	283	-19 439
Resultat etter 2. kvartal 2021	7 240	984	8 224

Finansiell soliditet og kapitalforhold

Forvaltningskapitalen i KLP har økt med 20,9 milliarder kroner hittil i år, hvorav 17,1 milliarder kroner i andre kvartal, og utgjør 727,6 milliarder kroner. Premiereserven er økt med 21,9 milliarder kroner til 508,1 milliarder kroner hittil i år.

Bufferfondet har blitt redusert med 21,2 milliarder kroner hittil i år og utgjør 105,0 milliarder kroner etter andre kvartal.

Uten bruk av overgangsregler er foretakets solvenskapitaldekning på 340 prosent. Ved å hensynta overgangsordningen for tekniske avsetninger, ble kapitaldekningen 340 prosent.

KLP har et mål om at kapitaldekningen skal ligge over 150 prosent uten bruk av overgangsregler. Soliditeten ligger godt over dette målet og bekrefter foretakets sterke soliditet.

Nøkkeltall

Prosent	Per 30.06.2022	Per 30.06.2021
Avkastning kollektivporteføljen	-2,1	4,4
Avkastning inkl. merverdier i hold-til-forfall og utlån	-4,8	3,7
Kapitaldekning Solvens II	340	282
Kapitaldekning Solvens II med overgangsregler	340	243

Premieinntekter

Premieinntektene eksklusiv mottatt premiereserve ved tilflytting, utgjør 32,7 milliarder kroner (33,6) ved utgangen av andre kvartal.

Erstatninger

Utbetalte pensjoner og andre erstatninger, eksklusive avgitt premiereserve ved fraflytting utgjorde 11,7 milliarder kroner (10,8) ved utgangen av andre kvartal.

Forvaltning av kollektivporteføljen

Eiendelene i kollektivporteføljen utgjorde 660,8 milliarder kroner (626,3) og var investert som vist nedenfor:

Eiendeler	Per 30.06.2022		Per 30.06.2021	
	Andel	Avkastning	Andel	Avkastning
Alle tall i prosent				
Aksjer	28,9 %	-10,0 %	28,1 %	12,8 %
Omløpsobligasjoner	12,6 %	-8,3 %	15,6 %	-1,0 %
Anleggs-/HTF-obligasjoner	29,2 %	1,7 %	28,3 %	1,8 %
Utlån	12,3 %	1,0 %	12,3 %	0,8 %
Eiendom	15,4 %	7,8 %	13,3 %	4,2 %
Andre finansielle eiendeler	1,6 %	0,1 %	2,4 %	0,5 %

Aksjer

Samlet eksponering i aksjer og alternative investeringer, inkludert aksjederivater, var 28,9 prosent ved utgangen av andre kvartal. Samlet avkastning for aksjer og alternative investeringer var minus 6,8 prosent i andre kvartal. KLPs globale børsnoterte aksjeportefølje hadde en avkastning på minus 10,6 prosent, mens KLPs norske aksjeportefølje hadde en avkastning på minus 7,7 prosent i andre kvartal.

Omløpsobligasjoner og pengemarked

Omløpsobligasjoner utgjorde 12,6 prosent, mens pengemarkedsinstrumenter utgjorde 1,6 prosent av eiendelene i kollektivporteføljen per 30.06. Både norske-, europeiske- og amerikanske statsrenter steg gjennom andre kvartal. KLPs globale statsobligasjonsindeks fikk en valutasikret avkastning på minus 4,7 prosent i kvartalet, mens avkastningen på den norske statsobligasjonsindeksen var minus 1,5 prosent. Økte globale kredittmarginer gjennom kvartalet, førte til at avkastningen for KLPs globale kredittobligasjonsindeks ble minus 7,1 prosent. Samlet hadde omløpsobligasjoner en avkastning på minus 4,0 prosent i andre kvartal. Pengemarkedsavkastningen var 0,0 prosent i kvartalet.

Anleggsobligasjoner

Investering i anleggs- og hold-til-forfall-obligasjoner utgjorde 29,2 prosent av kollektivporteføljen per 30.06. Ikke-regnskapsførte mindreverdier i kollektivporteføljen utgjorde 12,3 milliarder kroner per utgangen av andre kvartal. Porteføljen er godt diversifisert, og består av papirer utstedt av låntakere med høy kredittverdighet. Avkastning målt til amortisert kost var 0,8 prosent i andre kvartal.

Eiendom

Eiendomsinvesteringer, inkludert norske og internasjonale eiendomsfond, utgjorde 15,4 prosent av kollektivporteføljen. Eiendomsverdiene i kollektivporteføljen er skrevet opp med 5,6 milliarder kroner i andre kvartal. Den sterke økningen skyldes blant annet at kjøpesentre og hoteller har stor aktivitet etter to år med pandemi og utleieprisene for kontorer holder seg godt. Kollektivporteføljens eiendomsinvesteringer oppnådde en avkastning på 7,8 prosent i andre kvartal.

Utlån

Utlån i kollektivporteføljen utgjør 78,5 milliarder kroner. Dette er fordelt med 66,7 milliarder kroner i utlån til offentlig sektor, 1,5 milliarder til lån med statsgaranti, 3,1 milliarder i pantesikrede boliglån og resterende 7,2 milliarder til andre lån med pant. Utlånsporteføljen er kjennetegnet av høy kvalitet, uten tap på kommunelån og meget beskjedne avsetninger til tap på boliglån. Ikke-regnskapsførte mindreverdier i utlånsporteføljen (fastrentelån) utgjorde 1,4 milliarder kroner per 30.06. Avkastning hittil i år er 1,0 prosent.

Avkastning på selskapsporteføljen

Selskapsporteføljen omfatter plassering av egenkapital og ansvarlige lån/fondsobligasjoner.

Selskapsporteføljen forvaltes med en langsiktig investeringshorisont med moderat risiko, og med en målsetting om stabil avkastning. Investeringene i selskapsporteføljen oppnådde en avkastning på 0,9 prosent hittil i år.

Datterforetakenes forretningsområder

Skadeforsikring

Første halvår 2022 viser et driftsresultat før skatt på 3,0 millioner kroner (225,9). Etter et negativt første kvartal bedret resultatet seg noe og resultatet for andre kvartal var på 27,3 millioner kroner (154,3). Resultatutviklingen skyldes i hovedsak et godt forsikringsresultat. Driftskostnadene er lavere enn forventet og foretaket har fortsatt oppløsninger av tidligere års reserver. Finansavkastningen er svak og negativ som følge av uroen i finansmarkedene generelt.

Bestandspremien var ved utgangen av andre kvartal 2,237 milliarder kroner, en økning på 213 millioner kroner sammenlignet med status per 31.12.2021. Forfalt premie har økt med 16,4 prosent, tilsvarende 234 millioner kroner, sammenlignet med samme tid i 2021. Det er god vekst i alle segmenter.

Det forsikringstekniske resultatet var 332 millioner kroner (289). Det har i løpet av andre kvartal blitt innrapportert én stor skade. Avviklingen av tidligere skadeårganger er fortsatt positiv, og det er hittil i år inntektsført 96 millioner kroner, tilsvarende 5,0 prosent av reservene ved inngangen av året.

Nøkkeltall for foretaket

	Per 30.06 2022	Per 30.06 2021	Hele 2021
Skadeprosent	73,4	74,5	76,4
Kostnadsprosent	15,3	15,8	15,8
Totalkostnadsprosent	88,7	90,3	92,1

Kundetilfredsundersøkelser innhentet av KLP i andre kvartal viser høy tilfredshet i alle kundesegmentene.

Netto finansinntekt var i første halvår minus 112,2 millioner kroner (28,7), tilsvarende minus 2,1 prosent (2,6). Avkastning for andre kvartal isolert var minus 63,8 millioner kroner (99,2), tilsvarende minus 1,1 prosent (1,9). Aksjeporteføljen har hittil i år hatt avkastning på minus 14,1 prosent (13,8). Foretakets investeringer i rentebærende fond hadde per første halvår avkastning på minus 5,8 prosent (-0,1), mens anleggsobligasjoner hadde i perioden avkastning på 1,7 prosent (1,6).

Avkastningen på eiendomsinvesteringene var 9,5 prosent, etter en oppskrivning på 52,5 millioner kroner. Andre kvartal isolert, ga aksjeavkastning på minus 10,5 prosent, renteavkastning på minus 3,1 prosent og 0,9 prosent positiv avkastning på anleggsobligasjoner.

Foretakets økonomiske stilling er god, med solvensmargindekning (SCR) på 225 prosent per utgangen av andre kvartal 2022, sammenlignet med 224 prosent per årsslutt 2021 og 222 prosent etter første kvartal 2022.

Kapital- og fondsforvaltning

KLP Kapitalforvaltning utfører verdipapirforvaltningen i KLP-konsernet. Totalt ble det forvaltet 621 milliarder kroner ved utgangen av andre kvartal, hvorav 126 milliarder kroner for eksterne kunder. Hoveddelen av midlene er forvaltet på vegne av KLP og datterforetakene.

Netto tegning i KLP-fondene var negativ med 3,9 milliarder kroner i første halvår. Eksterne kunder hadde en positiv netto nyttegning på 7,2 milliarder kroner i første halvår.

KLP Kapitalforvaltning hadde et resultat før skatt på minus 29,8 millioner kroner i første halvår.

Bank

KLP Banken-konsernet finansierer boliglån og annen kreditt til personkunder (personmarkedet) samt lån til kommuner, fylkeskommuner og selskaper som utfører offentlige oppgaver (offentlig marked). Bankens utlånsvirksomhet finansieres med innskudd fra personer og bedrifter, innlån i verdipapirmarkedet og egenkapital. Banken forvalter også et betydelig utlånsvolum finansiert av pensjonsmidler i KLP.

KLP Banken konsern hadde per 30.06 utlån til kunder på 41,4 milliarder kroner (38,2). Fordelingen mellom personmarkedet og offentlig marked var henholdsvis 23,1 (21,4) og 18,3 (16,8) milliarder kroner.

For KLP forvalter KLP Banken 3,1 milliarder kroner i boliglån (3,1) og 73,1 milliarder kroner i lån til offentlige låntakere og annen virksomhet (72,8).

Bankens boliglånsprodukter er innrettet mot målgruppen medlemmer av pensjonsordningene i KLP. KLP Banken har hittil i år hatt en boliglånsvekst på 1,0 milliard kroner (0,8). Utbetaling av nye lån har også økt sammenlignet med i fjor.

KLP Banken-konsernet oppnådde ved utløpet av første halvår et driftsresultat før skatt på 42,5 millioner kroner (54,3). Endringen har i hovedsak sammenheng med verdifall på likviditetsplasseringene. Driftsinntektene samlet sett er styrket i perioden. Områdefordelt resultat gir 21,8 millioner kroner i personmarkedet (46,3) og 20,7 millioner kroner i offentlig marked (8,0). Etter skatt og estimatavvik ble konsernets totalresultat per 30.06 på 62,9 millioner kroner (74,1).

Samfunnsansvar

I april kom den siste delrapporten fra FNs klimapanel, som nok en gang viser alvoret verden står overfor. Rapporten slår fast at det ikke er umulig å klare å begrense global oppvarming til 1,5 grader, men at vi har svært liten tid. Utslippstoppen må være nådd innen 2025, og verden må snarest iverksette kraftfulle tiltak. Rapporten fokuserer på tiltak for utslippsreduksjon og klimaløsninger.

Sammen med Climate Futures ved Bjerknessenteret arrangerte også KLP «Den lille store utslippsdagen». Gjennom to dager ble det gitt en oppsummering av siste nytt innen klimaforskning, med fokus rettet mot hva som skjer i næringslivet og den voksende netto null-bevegelsen blant finansaktører og selskaper.

KLP støtter 1,5-gradersmålet i Parisavtalen og har vedtatt et netto null-mål for alle investeringer innen 2050. Den samlede styrken til investorer med netto-nullambisjoner har et stort potensial, men det er et stort behov for standardisering. For å bidra til dette har KLP blitt medlem i Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF), et globalt samarbeid med mer enn 270 finansinstitusjoner som jobber for mer harmonisert måling og rapportering av klimagassutslipp i investerings- og låneporteføljer. Medlemskap i PCAF gir tilgang både til bedre klimadata og samarbeid med øvrige medlemmer. Samarbeidet kan bidra til full åpenhet om faktiske utslipp, bedre målemetoder og standardisering i finanssektoren. Dette er avgjørende for at finansbransjen skal ha en reell påvirkning på klimaendringene.

Fremtidsutsikter og hendelser etter kvartalet

Stigende inflasjon og økte renter påvirker økonomien globalt. Dette har gitt til dels store bevegelser i finansmarkedene. KLP har solide finansielle buffere som skjermer kundenes sparepenger i perioder med negative markedsbevegelser.

Oslo, 24. august 2022

Styret i Kommunal Landspensjonskasse gjensidige forsikringsselskap

TINE SUNDTOFT
Leder

INGUNN TROSHOLMEN
Nestleder

EGIL MATSEN

CECILIE DAAE

ODD HALDGEIR LARSEN

ØIVIND BREVIK

VIBEKE HELDAL
Valgt av og blant de ansatte

ERLING BENDIKSEN
Valgt av og blant de ansatte

Styret signerer digitalt

Resultatregnskap

KLP Konsern

NOTE	MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021- 31.12.2021
3	Premieinntekter for egen regning	26 094	27 051	34 075	34 520	52 001
	Netto avkastning fra finansielle eiendeler	5 242	3 957	9 062	7 586	14 813
	Netto renteinntekter bank	87	77	160	153	309
	Realiserte og urealiserte gevinster og tap på finansielle instrumenter	-33 603	17 985	-50 731	27 602	48 365
8	Netto inntekter fra investeringseiendommer	5 782	2 667	7 043	3 503	8 543
4	Andre inntekter	529	360	897	763	1 547
	Sum netto inntekter	4 132	52 098	505	74 127	125 577
	Erstatninger for egen regning	-6 076	-5 677	-17 113	-19 754	- 31 855
	Endring i forsikringsmessige avsetninger	-10 309	-24 962	-1 528	-20 226	- 31 253
5	Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	-294	-113	-134	117	103
6	Driftskostnader	-628	-552	-1 255	- 1 064	- 2 278
7	Andre kostnader	-343	-325	-676	-628	- 1 292
	Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond	12 039	-7 193	19 276	-11 320	- 19 802
	Sum kostnader	-5 611	-38 823	-1 429	-52 876	-86 377
	Driftsresultat	-1 479	13 274	-924	21 251	39 200
	Til(-) / fra(+) kursreguleringsfond i livsforsikring	0	-11 194	0	-12 401	- 21 646
	Til(-) / fra(+) tilleggsavsetning og bufferavsetning i livsforsikring	1 038	611	1 879	611	- 5 420
	Midler tilført forsikringskundene i livsforsikring	692	-2 059	-491	-8 136	- 11 107
	Resultat før skatt	252	632	464	1 325	1 027
	Skattekostnad ¹	-199	-254	-362	- 500	- 748
	Resultat	53	378	102	825	279

NOTE	MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021- 31.12.2021
	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger					
19	- ytelser til ansatte	-361	0	65	185	84
	Justering av forsikringsforpliktelsene	40	0	-7	- 21	- 16
	Skatt på poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet	57	0	-10	- 30	- 12
	Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet	-263	0	48	135	56
	Revaluering eiendommer til bruk i egen virksomhet	146	21	189	47	206
8	Valutaomregning utenlandske eiendommer	1 257	587	312	- 689	- 1 314
	Justering av forsikringsforpliktelsene	-1 257	-587	-312	689	1 314
	Skatt på poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet	-37	-5	-47	- 12	- 52
	Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt	110	15	142	35	155
	Sum utvidet resultat	-154	15	189	170	211
	Totalresultat	- 101	394	291	994	490
	¹ Andelseieres andel av skattekostnad i konsoliderte verdipapirfond	-103	-95	-183	-149	- 296

Balanse

KLP Konsern

NOTE	MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
	Utsatt skattefordel	57	45	52
	Andre immaterielle eiendeler	926	781	797
	Varige driftsmidler	2 888	2 595	2 714
	Investeringer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	5 594	4 933	4 934
8,11	Investeringseiendom	95 851	83 969	89 535
9,14	Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall	25 962	27 862	25 985
9,14	Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer	170 671	156 974	164 484
9,11,14	Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til virkelig verdi over resultat	28	515	79
9,14	Utlån kommuner, bedrifter og personkunder til amortisert kost	120 141	114 360	118 024
9,11,14	Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi over resultat	170 920	185 353	188 172
9,11	Egenkapitalinstrumenter til virkelig verdi over resultat	275 423	255 593	294 476
9,11,14	Finansielle derivater	1 560	1 390	3 253
9	Fordringer	43 800	32 557	5 377
14	Kontanter og bankinnskudd	3 773	3 622	3 388
	SUM EIENDELER	917 593	870 548	901 270
	Innskutt egenkapital	19 701	17 937	19 831
	Opptjent egenkapital	21 517	22 217	20 901
	SUM EGENKAPITAL	41 217	40 154	40 732
9,10	Fondsobligasjonslån	1 550	1 635	1 604
9,10	Ansvarlig lån	3 026	2 989	3 000
19	Pensjonsforpliktelser	860	794	870
15	Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	652 592	633 773	653 551
	Premie-, erstatnings-, og sikkerhetsfondsavsetning i skadeforsikring	3 592	3 371	3 023
9,10	Utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett	31 441	28 315	31 015
9,10	Gjeld til kredittinstitusjoner	5 916	5 427	4 199
9,10	Gjeld til og innskudd fra kunder	13 465	12 643	12 901
9,11	Finansielle derivater	9 998	5 412	4 740
	Utsatt skatt	1 451	1 612	1 387
16	Annen kortsiktig gjeld	25 829	12 495	6 808
	Andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	126 656	121 931	137 440
	SUM GJELD	876 375	830 394	860 538
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	917 593	870 548	901 270
	Betingede forpliktelser	30 117	28 984	28 754

Egenkapitaloppstilling

KLP Konsern

2022 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2021	19 831	20 901	40 732
Endring ført direkte mot egenkapital		324	324
Egenkapital 01.01.2022	19 831	21 225	41 056
Resultat		102	102
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		48	48
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt		142	142
Sum utvidet resultat		189	189
Sum totalresultat	0	291	291
Netto innbetalt egenkapitaltilskudd	-130		-130
Sum transaksjoner med eierne	-130		-130
Egenkapital 30.06.2022	19 701	21 516	41 217

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2021	18 194	21 222	39 416
Resultat		825	825
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		135	135
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt		35	35
Sum utvidet resultat		170	170
Sum totalresultat		994	994
Netto innbetalt egenkapitaltilskudd	-257		-257
Sum transaksjoner med eierne	-257		-257
Egenkapital 30.06.2021	17 937	22 217	40 154

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2021	18 194	21 222	39 416
Resultat	811	-532	279
Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet		56	56
Poster som senere vil bli omklassifisert til resultatet når særlige vilkår er oppfylt		155	155
Sum utvidet resultat		211	211
Sum totalresultat	811	-321	490
Netto innbetalt egenkapitaltilskudd	826		826
Sum transaksjoner med eierne	826		826
Egenkapital 31.12.2021	19 831	20 901	40 732

Kontantstrømoppstilling

KLP Konsern

MILLIONER KRONER	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2022 -31.03.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2021 -30.09.2021	01.01.2021 -30.06.2021
Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	40 710	-1 917	-24 289	-17 000	-21 644
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter ¹	-173	-82	-278	-218	-146
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter ²	-40 153	1 583	25 182	17 496	22 640
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	385	-417	616	278	850
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	3 388	3 388	2 772	2 772	2 772
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	3 773	2 971	3 388	3 050	3 622

¹ Utbetaling ved kjøp av driftsmidler.

² Netto innbetaling av egenkapitaltilskudd, opptak og nedbetaling av gjeld, samt innbetaling fra andelseiere i konsoliderte fond.

Noter til regnskapet

KLP Konsern

Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer

Regnskapsprinsipper

Regnskapet i denne delårsrapporten viser konsernregnskapet og selskapsregnskapet til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) for perioden 01.01.2022 – 30.06.2022. Regnskapet er ikke revidert.

Den delen av delårsrapporten som gjelder konsernregnskapet er utarbeidet i henhold til IAS 34 Delårsrapportering. De samme regnskapsprinsippene og beregningsmetoder er fulgt i delårsregnskapet som i årsregnskapet for 2021, med mindre annet er oppgitt.

Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves av et fullstendig årsregnskap, og denne delårsrapporten bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2021. Dette fås ved henvendelse til KLPs hovedkontor i Dronning Eufemias gate 10, eller på klp.no.

Regnskapsestimer

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har ledelsen utøvet skjønn og benyttet estimer og forutsetninger som påvirker regnskapstallene. Faktiske tall kan derfor avvike fra benyttede estimer.

Konsernet har endret sine forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelsen for egne ansatte, og endringene fra årsskiftet er vist i tabellen nedenfor:

FORUTSETNINGER	31.12.2021	30.06.2022	Endring
Diskonteringsrente	1,90 %	3,20 %	1,30 %
Lønnsvekst	2,75 %	3,50 %	0,75 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	2,50 %	3,25 %	0,75 %
Pensjonsregulering	1,75 %	2,48 %	0,73 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %	0,00 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %	0,00 %

Samlet sett gir disse endringene en reduksjon i balanseførte pensjonsforpliktelser for konsernet med 65 millioner kroner.

Nye regler for regulering av oppsatte pensjoner er vedtatt, men Norsk Regnskapsstiftelse har ikke gitt føringer på hvordan de skal inngår i pensjonsregnskapet. Dette ventes klargjort innen kort tid, og forventes å påvirke pensjonsforpliktelsene til konsernet i senere perioder.

Note 2 Segmentinformasjon

MILLIONER KRONER	Kollektiv pensjon offentlig			Skadeforsikring			Bank			Kapitalforvaltning		
	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Premieinntekter for egen regning fra eksterne kunder ¹	33 081	33 634	50 161	1 012	904	1 865	0	0	0	0	0	0
Netto finansinntekter fra investeringer	-13 629	26 397	50 228	-111	128	259	125	135	277	-3	3	2
Øvrige inntekter	914	993	1 999	1	1	2	42	38	78	310	299	608
Sum inntekter	20 367	61 024	102 388	903	1 032	2 125	167	173	355	306	302	610
Erstatninger for egen regning	-16 367	-19 100	-30 438	-746	-654	-1 417	0	0	0	0	0	0
Endring i forsikringsmessige avsetninger	-1 531	-20 222	-31 246	3	-4	-7	0	0	0	0	0	0
Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	-134	117	103	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Driftskostnader eksklusive avskrivninger	-671	-554	-1 147	-154	-145	-298	-121	-114	-229	-333	-274	-548
Avskrivninger	-38	-45	-162	-3	-3	-5	-1	-3	-5	-3	-3	-6
Andre kostnader	-741	-695	-1 425	0	0	0	-3	-2	-5	0	0	0
Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond												
Sum kostnader	-19 481	-40 498	-64 315	-900	-806	-1 728	-125	-119	-239	-336	-277	-554
Driftsresultat	886	20 526	38 074	3	226	398	42	54	116	-30	25	56
Midler tilført forsikringskundene ²	-670	-19 561	-37 786	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Resultat før skatt	216	965	288	3	226	398	42	54	116	-30	25	56
Skattekostnad	19	-115	125	-3	-61	30	18	12	-21	7	-6	-13
Resultat etter skatt	235	849	413	0	165	428	61	66	95	-22	18	43
Endring i utvidet resultat	48	135	56	7	19	-91	2	8	26	6	14	2
Totalresultat	283	984	469	7	184	337	63	74	121	-17	33	45
Eiendeler	727 598	692 854	706 748	6 246	6 067	5 976	48 704	45 216	47 482	605	598	636
Gjeld	686 445	652 745	666 070	3 973	3 773	3 710	46 149	42 742	44 961	243	231	256

MILLIONER KRONER	Øvrige			Elimineringer			Sum		
	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Premieinntekter for egen regning fra eksterne kunder ¹	0	0	0	-19	-17	-25	34 075	34 520	52 001
Netto finansinntekter fra investeringer	0	0	0	-20 849	12 182	21 263	-34 466	38 844	72 029
Øvrige inntekter	7	6	12	-377	-574	-1 151	897	763	1 547
Sum inntekter	7	6	12	-21 244	11 590	20 086	505	74 127	125 577
Erstatninger for egen regning	0	0	0	0	0	0	-17 113	-19 754	-31 855
Endring i forsikringsmessige avsetninger	0	0	0	0	0	0	-1 528	-20 226	-31 253
Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	0	0	0	0	0	0	-134	117	103
Driftskostnader eksklusive avskrivninger	-6	-5	-10	77	81	182	-1 207	-1 012	-2 050
Avskrivninger	0	0	0	-4	0	-50	-48	-53	-228
Andre kostnader	0	0	0	68	69	138	-676	-628	-1 292
Andelseiers verdiendring i konsoliderte verdipapirfond				19 276	-11 320	-19 802	19 276	-11 320	-19 802
Sum kostnader	-6	-5	-10	19 418	-11 171	-19 531	-1 429	-52 876	-86 377
Driftsresultat	1	1	2	-1 827	419	555	-924	21 251	39 200
Midler tilført forsikringskundene ²	0	0	0	2 058	-365	-388	1 388	-19 926	-38 173
Resultat før skatt	1	1	2	231	54	167	464	1 325	1 027
Skattekostnad	0	0	0	-404	-329	-869	-362	-500	-748
Resultat etter skatt	1	1	1	-172	-275	-702	102	825	279
Endring i utvidet resultat	0	0	0	127	-6	218	189	170	211
Totalresultat	1	1	2	-46	-281	-484	291	994	490
Eiendeler	10	8	9	134 429	125 805	140 419	917 593	870 548	901 270
Gjeld	3	3	3	139 563	130 900	145 537	876 375	830 394	860 538

¹ Premieinntekter omfatter premieinntekter for egen regning inkludert sparepremie og overført premiereserve fra andre selskaper.

² Midler tilført forsikringskundene inkluderer overføring til premiefond, avsetninger til kursreguleringsfond/bufferfond, avsetninger til tilleggsavsetninger og andre avsetninger av overskuddsmidler til forsikringskundene.

KLP konsernets virksomhet er inndelt i de seks områdene kollektiv pensjon offentlig, kollektiv pensjon privat, skadeforsikring, bank , kapitalforvaltning og øvrige. All virksomhet er rettet mot kunder i Norge.

KOLLEKTIV PENSJON OFFENTLIG

Kommunal Landspensjonskasse tilbyr kollektiv offentlig tjenstepensjon.

SKADEFORSIKRING

KLP Skadeforsikring AS tilbyr ting- og personskadeprodukter til arbeidsgivere innen offentlig og privat sektor. I tillegg tilbys et bredt spekter av standard forsikringsprodukter til personmarkedet.

BANK

KLPs bankvirksomhet omfatter foretakene KLP Banken AS og dets heleide datterforetak; KLP Kommunekreditt AS og KLP Boligkreditt AS. Bankvirksomheten omfatter tjenester som innskudd og utlån til personmarkedet, kredittkort, samt utlån med offentlig garanti.

KAPITALFORVALTNING

Kapitalforvaltning tilbys fra foretaket KLP Kapitalforvaltning AS. Foretaket tilbyr et bredt utvalg av verdipapirfond både til personkunder og institusjonelle kunder. Verdipapirforvaltningen har en samfunnsansvarlig profil.

ØVRIG

Øvrige segmenter består av KLP Forsikringservice AS som tilbyr et bredt tjenestespekter til kommunale pensjonskasser.

Note 3 Premieinntekter for egen regning

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Forfalte premier, brutto	26 109	27 069	33 738	34 557	52 075
Avgitte gjenforsikringspremier	-24	-18	-48	-37	-75
Overføring av premiereserve fra andre	9	0	386	0	0
Premieinntekter for egen regning	26 094	27 051	34 075	34 520	52 001

Note 4 Andre inntekter

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Tilskudd avtalefestet pensjon (AFP)	332	308	663	607	1 265
Øvrige inntekter ¹	197	53	234	156	282
Sum andre inntekter	529	360	897	763	1 547

¹ Øvrige inntekter inkluderer investeringer fra tilknyttede og felleskontrollerte foretak, slik at resultatene kan være både negative og positive.

Note 5 Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
ANSVARLIGE LÅN					
Rentekostnader ¹	-36	-34	-64	-61	-124
Verdiendringer	-176	-51	-88	80	132
Sum rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån	-213	-84	-152	19	8
FONDSOBLIGASJONSLÅN					
Rentekostnader	-20	-16	-36	-31	-64
Verdiendringer	-61	-14	54	129	159
Sum rentekostnad og verdiendring fondsobligasjonslån	-81	-29	19	98	96
Sum rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån	-294	-113	-134	117	103

¹ Rentekostnader inkluderer amortisering av underkurs.

Noten gir en spesifisering av linjen «Rentekostnad og verdiendring ansvarlige lån og fondsobligasjonslån» fordelt på rentekostnader og verdiendring i periodene angitt.

Verdiendringene kommer i stor grad av at lånene er denominert i utenlandsk valuta. Det ansvarlige lånet er denominert i euro, mens fondsobligasjonslånet er utstedt i japanske yen.

Note 6 Driftskostnader

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Personalkostnader	360	316	712	631	1 248
Avskrivninger og nedskrivninger	31	39	71	77	228
Andre driftskostnader	237	197	472	356	802
Sum driftskostnader	628	552	1 255	1 064	2 278

Note 7 Andre kostnader

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Kostnader avtalefestet pensjon (AFP)	328	308	663	607	1 265
Øvrige kostnader	15	18	13	21	27
Sum andre kostnader	343	325	676	628	1 292

Note 8 Investerings eiendommer

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Netto leieinntekter	756	755	1 546	1 511	3 040
Endring i virkelig verdi	5 026	1 912	5 497	1 992	5 444
Gevinst ved salg	0	0	0	0	59
Netto inntekter fra investeringseiendom	5 782	2 667	7 043	3 503	8 543
Valutaomregning utenlandske datterselskaper (føres i utvidet resultat)	1 257	587	312	-689	-1 314
Netto inntekter fra investeringseiendom inkludert valutaomregning	7 039	3 254	7 355	2 814	7 229

MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Bokført verdi 01.01.	89 535	81 485	81 485
Verdiregulering inkl. valutaomregning	5 809	1 303	4 130
Netto tilgang	518	1 198	3 913
Øvrige endringer	-11	-17	7
Bokført verdi 30.06/31.12	95 851	83 969	89 535

Note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelses

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og

regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter konsernet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksterne rentekurver og rentedifferansekurver. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskaps-spesifikk informasjon.

For denne noten kan kategoriseringen av finansielle instrumenter deles opp i tre ulike nivåer; balanseklassifisering, regnskapsklassifisering og type instrument. Det er siste kategori, type instrument, hvor det gis informasjon på hvordan virkelig verdi er utledet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST

Denne kategorien inkluderer:

- Investeringer som holdes til forfall
- Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring
- Øvrige utlån og fordringer
- Gjeld til og innskudd kunder (forpliktelse)
- Ansvarlig lånekapital (forpliktelse)
- Annen utstedt gjeld (forpliktelse)

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rente metode. Internrenten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer over forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av disse kontantstrømmene neddiskontert med internrenten. I denne noten opplyses det forøvrig om virkelig verdi på de finansielle instrumentene som måles til amortisert kost.

FINANSIELLE INSTRUMENTER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

Denne kategorien inkluderer:

- Egenkapitalinstrumenter
- Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi
- Derivater (eiendeler og forpliktelser)
- Gjeld til kredittinstitusjoner (forpliktelse)

Nedenfor er det listet hvilke ulike typer finansielle instrumenter som faller inn under de ulike regnskapskategoriene og hvordan virkelig verdi blir beregnet.

- INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL
- OBLIGASJONER KLASSIFISERT SOM UTLÅN OG FORDRING
- GJELDSINSTRUMENTER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

a) Utenlandske rentepapirer

Utenlandske rentepapirer prises i hovedregel på bakgrunn av priser innhentet fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom flere ulike kilder for å fange opp eventuelle feil. Følgende kilder benyttes:

- Bloomberg Barclays Indices
- Bloomberg

Bloomberg Barclays Indices har førsteprioritet (de dekker henholdsvis utenlandsk stat og utenlandsk kreditt). Deretter benyttes Bloomberg med bakgrunn i Bloombergs priskilde Business Valuator Accredited in Litigation (BVAL). BVAL inneholder verifiserte priser fra Bloomberg.

b) Norske rentepapirer - stat

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Nordic Bond Pricing som primærkilde. Kursene sammenlignes med kursene fra Bloomberg for å avdekke eventuelle feil.

c) Norske rentepapirer – annet enn stat

Norske rentepapirer unntatt stat prises hovedsakelig direkte på kurser fra Nordic Bond Pricing. De papirene som ikke inngår hos Nordic Bond Pricing, prises teoretisk. Teoretisk pris skal baseres på antatt nåverdi ved salg av posisjonen. Diskontering gjøres ved å benytte en nullkupongkurve. Nullkupongkurven oppjusteres med en kredittspread som skal hensynta obligasjonens risiko. Kredittspreaden beregnes ut fra en spreadkurve hvor obligasjonens durasjon hensyntas. Nordic Bond Pricing er hovedkilde for spreadkurver. Disse leverer selskapsspesifikke kurver og kurver for norske sparebanker, kommuner og kraft. Sparebanker har ulike spreadkurver basert på forvaltningskapital.

For foretak hvor Nordic Bond Pricing ikke leverer spreadkurver, benyttes spreadkurver fra tre norske banker. Når spreadkurver er tilgjengelig fra flere av disse bankene, benyttes et likevektet gjennomsnitt. Dersom en obligasjon mangler en passende spreadkurve, benyttes spread fra en sammenlignbar obligasjon fra samme utsteder.

d) Rentepapirer utstedt av utenlandske foretak, men denominert i kroner

Virkelig verdi beregnes etter samme hovedprinsippene som for norske rentepapirer beskrevet ovenfor.

e) Fordringer på kredittinstitusjoner

Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

f) Utlån til kommuner og foretak med kommunal garanti

Fordringene verdsettes ved hjelp av en verdsettelsesmodell som benytter relevante kredittpåslagsjusteringer innhentet i markedet. For garanterte utlån beregnes virkelig verdi som neddiskontert kontantstrøm basert på samme rentekurve som direktelånene, men kredittmarginen er justert til markedsnivå for aktuell kombinasjon av garantistkategori og garantiform. Garantisten er enten stat, fylkeskommune, kommune eller bank.

g) Lån med sikkerhet i pant

Prinsippene for beregning av virkelig verdi avhenger av hvorvidt utlånene har rentebinding eller ikke. Virkelig verdi av utlån med rentebinding beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen. Virkelig verdi av utlån uten rentebinding anses tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med endring i markedsrentene.

- EGENKAPITALINSTRUMENTER

h) Aksjer (noterte)

Likvide aksjer verdsettes som hovedregel på basis av priser levert fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom ulike kilder for å fange opp eventuelle feil.

Følgende kilder benyttes for norske aksjer:

- Oslo Børs (primærkilde)
- Morgan Stanley Capital International (MSCI)
- Bloomberg

Følgende kilder benyttes for utenlandske aksjer:

- Morgan Stanley Capital International (MSCI) (primærkilde)
- Bloomberg

i) Aksjer (unoterte)

Konsernet benytter, så langt det lar seg gjøre, bransjeanbefalingene til Verdipapirfondenes forening. Dette innebærer i hovedtrekk følgende:

Sist omsatt kurs har hovedprioritet. Dersom sist omsatt kurs ligger utenfor salg-/kjøpskursen i markedet, justeres pris deretter. Det vil si at hvis sist omsatt er under salgskurs, justeres pris opp til salgskursen. Hvis den er over kjøpskurs justeres den ned til kjøpskursen.

For aksjer hvor svært lite informasjon foreligger foretas en skjønnsmessig vurdering. Med dette menes enten en fundamental analyse av foretaket, eller en meglervurdering.

j) Private Equity

Investeringer i Private Equity gjøres gjennom fond. Fondenes virkelige verdi skal baseres på rapporterte markedsverdier, som følger av International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines ('IPEV Guidelines). Disse retningslinjene fastsettes av European Venture Capital Association (EVCA) og baserer seg på prinsippet om tilnærmet markedsvurdering av foretakene. Virkelig verdi er beregnet ut ifra fondenes rapporterte markedsverdi justert for inn- og utbetalinger i perioden mellom siste rapporterte markedsverdi fra fondet og perioden det rapporteres på for konsernet. Direkteinvesteringer i Private Equity behandles analogt med omløpsaksjer, men verdsettelse kan være daglig, kvartalsvis eller årlig. I de tilfeller det har vært mulig å få informasjon om hva ko-investeringer prises til i fondene, legges dette til grunn i verdsettelsen. Øvrige direkteinvesteringene er verdsatt til kostpris, rapporterte markedsverdier fra foretak eller omsatt pris der dette foreligger.

- DERIVATER

k) Futures/FRA/IRF

Alle futureskontrakter til konsernet handles på børs. Bloomberg benyttes som priskilde. Det innhentes også priser fra en annen kilde som kontroll på at prisene fra Bloomberg er korrekte. Reuters fungerer som sekundærkilde.

l) Opsjoner

Bloomberg benyttes som kilde for prising av opsjoner som handles på børs. Reuters er sekundærkilde.

m) Renteswaper

Renteswaper verdsettes i en modell som hensyntar observerbare markedsdata som rentekurver og relevant kredittpåslag.

n) FX-swaper

FX-swaper med forfall på ett år eller mindre prises på kurver som er bygget opp fra FX swap-punkter hentet fra Reuters. For FX-swaper over ett år vurderes markedet relativt lite likvid og det skal benyttes basisjusterte swapkurver.

- GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

o) Plasseringer hos kredittinstitusjoner og deposits

Plasseringer hos kredittinstitusjoner er innskudd med kort løpetid. Virkelig verdi beregnes ved å neddiskontere kontraktsfestede kontantstrømmer med markedsrente inklusive en relevant risikomargin på balansedagen. Deposits prises på swapkurver.

- ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, ANNEN UTSTEDT GJELD OG INNSKUDD FRA KUNDER

p) Virkelig verdi av ansvarlige lån

For lån notert på børs hvor det anses å være et aktivt marked brukes den observerbare prisen som virkelig verdi. For øvrige lån som ikke er en del av et aktivt marked fastsettes virkelig verdi ut i fra en intern verdsettelsesmodell basert på observerbare data.

q) Virkelig verdi av utstedt fondsobligasjonslån

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

r) Utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

s) Innskudd fra kunder

Alle innskudd er uten rentebinding. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktsbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Tabellen under gir en nærmere spesifikasjon av innholdet i de ulike klassene av eiendeler og forpliktelser

MILLIONER KRONER	30.06.2022		30.06.2021		31.12.2021	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
GJELDSINSTRUMENTER SOM HOLDES TIL FORFALL - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
Norske hold til forfall obligasjoner	4 074	4 064	5 122	5 655	4 071	4 477
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	21 888	21 635	22 740	24 556	21 915	23 289
Sum gjeldsinstrumenter som holdes til forfall	25 962	25 699	27 862	30 211	25 985	27 766
GJELDSINSTRUMENTER KLASSIFISERT SOM LÅN OG FORDRINGER - REGNSKAPSFØRT TIL AMORITSERT KOST						
Norske obligasjonslån	59 110	54 946	53 321	54 405	53 339	54 373
Utenlandske obligasjonslån	111 531	104 007	103 609	111 340	111 136	115 067
Andre fordringer	30	30	44	44	9	9
Sum gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer	170 671	158 983	156 974	165 790	164 484	169 448
UTLÅN KOMMUNER, BEDRIFTER OG PERSONKUNDER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Lån til kommunal sektor eller foretak med kommunal garanti	28	28	515	515	79	79
Sum utlån kommuner, bedrifter og personkunder	28	28	515	515	79	79
UTLÅN KOMMUNER, BEDRIFTER OG PERSONKUNDER - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
Utlån med sikkerhet i pant	26 079	25 978	24 503	24 524	25 081	25 085
Lån til kommunal sektor eller foretak med kommunal garanti	88 067	86 684	81 514	82 337	86 486	86 641
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	5 950	5 950	8 298	8 298	6 413	6 413
Utlån kredittkort	45	45	45	45	44	44
Sum utlån kommuner, bedrifter og personkunder	120 141	118 656	114 360	115 204	118 024	118 183
GJELDSINSTRUMENTER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Norske obligasjoner	55 204	55 204	50 856	50 856	56 354	56 354
Norske sertifikater	4 591	4 591	7 586	7 586	7 805	7 805
Utenlandske obligasjoner	77 440	77 440	91 843	91 843	87 026	87 026
Utenlandske sertifikater	417	417	550	550	405	405
Plassering hos kredittinstitusjoner	33 267	33 267	34 518	34 518	36 582	36 582
Sum gjeldsinstrumenter	170 920	170 920	185 353	185 353	188 172	188 172
EGENKAPITALINSTRUMENTER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Aksjer	233 482	233 482	230 370	230 370	260 001	260 001
Aksjefond	35 557	35 557	23 115	23 115	30 328	30 328
Eiendomsfond	6 385	6 385	2 108	2 108	4 147	4 147
Sum egenkapitalinstrumenter	275 423	275 423	255 593	255 593	294 476	294 476

MILLIONER KRONER	30.06.2022		30.06.2021		31.12.2021	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FORDRINGER						
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	20 145	20 145	22 068	22 068	1 725	1 725
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger	270	270	286	286	304	304
Gjenforsikringsandel av brutto erstatningsavsetning	49	49	37	37	0	0
Fordringer ved verdipapirhandel	22 579	22 579	9 472	9 472	2 727	2 727
Fordskuddsbetalt husleie tilknyttet eiendomsvirksomheten	211	211	305	305	245	245
Andre fordringer	546	546	388	388	374	374
Sum lån og fordringer øvrige inkl. fordringer på forsikringstakere	43 800	43 800	32 557	32 557	5 377	5 377
FINANSIELL GJELD - REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
Fondsobligasjonslån	1 550	1 345	1 635	1 585	1 604	1 586
Ansvarlige lån	3 026	3 314	2 989	3 351	3 000	3 310
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 003	1 003	1 582	1 582	897	897
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	31 441	30 928	28 315	28 454	31 015	30 591
Gjeld til og innskudd fra kunder	13 465	13 465	12 643	12 643	12 901	12 901
Sum finansiell gjeld	50 484	50 055	47 162	47 616	49 417	49 284
FINANSIELL GJELD - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI OVER RESULTATET						
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 914	4 914	3 845	3 845	3 302	3 302
Sum finansiell gjeld	4 914	4 914	3 845	3 845	3 302	3 302

MILLIONER KRONER	30.06.2022		30.06.2021		31.12.2021	
	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
FINANSIELLE DERIVATER - REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI						
Valutatermiener	596	7 016	97	4 387	2 019	3 077
Renteswaper	377	1 011	114	1 024	223	1 664
Rente- og valutaswaper	587	1 971	956	0	732	0
Aksjeopsjon	0	0	223	1	279	0
Sum finansielle derivater	1 560	9 998	1 390	5 412	3 253	4 740

Note 10 **Innlån**

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi	Bokført verdi	Bokført verdi
					30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
TIDSBEGRENSET ANSVARLIG LÅN							
Kommunal Landspensjonskasse	2 530	EUR	Fast ¹	2045	3 026	2 989	3 000
Sum ansvarlige lån	2 530	-	-	-	3 026	2 989	3 000
FONDSOBLIGASJONSLÅN							
Kommunal Landspensjonskasse	984	JPY	Fast ²	2034	1 550	1 635	1 604
Sum fondsobligasjonslån	984	-	-	-	1 550	1 635	1 604
UTSTEDTE OBLIGASJONSLÅN MED FORTRINNSRETT							
KLP Kommunekreditt AS	0	NOK	Flytende	2021	0	0	0
KLP Kommunekreditt AS	0	NOK	Fast	2021	0	492	0
KLP Kommunekreditt AS	3 695	NOK	Flytende	2022	0	2 011	1 999
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2023	3 704	5 005	5 009
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2024	5 009	5 003	5 006
KLP Kommunekreditt AS	5 000	NOK	Flytende	2025	5 004	4 001	5 003
KLP Kommunekreditt AS	500	NOK	Flytende	2026	5 015	0	1 002

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
KLP Kommunekreditt AS	0	NOK	Fast	2027	502	502	508
KLP Boligkreditt AS	0	NOK	Flytende	2021	0	302	0
KLP Boligkreditt AS	0	NOK	Flytende	2022	0	1 903	1 904
KLP Boligkreditt AS	1 600	NOK	Flytende	2023	1 601	2 501	2 501
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2024	2 501	2 500	2 500
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2025	2 500	2 500	2 500
KLP Boligkreditt AS	3 100	NOK	Flytende	2026	3 107	1 500	2 504
KLP Boligkreditt AS	2 500	NOK	Flytende	2027	2 505	0	501
Annet					-7	94	78
Sum utstedte obligasjonslån med fortrinnsrett	31 395	-	-	-	31 441	28 315	31 015
GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER							
KLP Banken AS	0	NOK	Flytende	2021	0	880	0
KLP Banken AS	250	NOK	Flytende	2022	250	300	300
KLP Banken AS	300	NOK	Flytende	2023	301	100	300
KLP Banken AS	450	NOK	Flytende	2024	451	300	300
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2021	0	171	0
KLP Fond	0	NOK/EUR/USD	Fast	2021	0	1 967	0
KLP Fond	205	NOK/EUR/USD	Flytende	2022	205	0	385
KLP Fond	1 283	NOK/EUR/USD	Fast	2022	1 283	0	1 241
Kommunal Landspensjonskasse	0	NOK/EUR/USD	Flytende	2021	0	1 692	0
Kommunal Landspensjonskasse	2 048	NOK/EUR/USD	Flytende	2022	2 048	0	1 651
Kommunal Landspensjonskasse	1 300	NOK/EUR/USD	Fast	2022	1 300		
Annet					78	16	21
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	5 836	-	-	-	5 916	5 427	4 199

MILLIONER KRONER	Pålydende i NOK	Valuta	Rente	Forfall	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
GJELD TIL OG INNSKUDD KUNDER ³							
Privat	11 753	NOK			11 753	11 102	11 212
Næring	1 685	NOK			1 685	1 509	1 650
Utlandet	27	NOK			27	32	39
Sum gjeld til og innskudd fra kunder	13 465	-	-	-	13 465	12 643	12 901
Sum innlån	54 209	-	-	-	55 398	51 007	52 719

¹Lånet har et renteendringstidspunkt i 2025.

²Lånet har et renteendringstidspunkt i 2034.

³ Det er ikke kontraktfestet forfall på innskudd.

Noten viser finansiell gjeld konsernet har ved periodeslutt, hvor mesteparten er finansiering til KLP Bank konsernet.

De angitte foretakene er utstedere av den finansielle gjelden som er beskrevet. Innskudd hører inn under KLP Banken AS.

Note 11 **Virkelig verdi hierarki**

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
<i>Tomter</i>	0	0	983	983
<i>Bygg</i>	0	0	94 868	94 868
Investerings eiendom	0	0	95 851	95 851
Utlån til virkelig verdi	0	28	0	28
<i>Sertifikater</i>	867	4 141	0	5 008
<i>Obligasjoner</i>	23 306	94 655	0	117 961
<i>Obligasjonsfond</i>	14 710	8 110	7 750	30 570
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	38 883	106 906	7 750	153 538
Utlån og fordringer	16 096	1 286	0	17 381
<i>Aksjer</i>	225 307	5 032	3 143	233 482
<i>Aksjefond</i>	2 151	0	51	2 202
<i>Eiendomsfond</i>	0	2 269	4 115	6 385
<i>Spesialfond</i>	0	0	0	0
<i>Private Equity</i>	0	0	33 355	33 355
Aksjer og andeler	227 458	7 302	40 663	275 423
Finansielle derivater	0	1 560	0	1 560
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	282 437	117 081	144 264	543 781
FORPLIKTELSE REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	9 998	0	9 998
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	2 331	2 583	0	4 914
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	2 331	12 581	0	14 912

¹ Linjen «Gjeld til kredittinstitusjoner» i balansen inneholder forpliktelser målt til virkelig verdi og amortisert kost. Denne linjen er derfor ikke avstembar mot balansen. Forpliktelsene som måles til amortisert kost utgjør 1 003 millioner kroner per 30.06.2022.

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
<i>Tomter</i>	0	0	980	980
<i>Bygg</i>	0	0	82 988	82 988
Investerings eiendom	0	0	83 969	83 969
Utlån til virkelig verdi	0	515	0	515
<i>Sertifikater</i>	5 591	2 545	0	8 136
<i>Obligasjoner</i>	22 519	103 068	0	125 586
<i>Obligasjonsfond</i>	17 150	7 210	5 637	29 997
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	45 260	112 823	5 637	163 719
Utlån og fordringer	20 273	1 360	0	21 633
<i>Aksjer</i>	223 007	4 613	2 751	230 370
<i>Aksjefond</i>	2 483	0	49	2 532
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 117	990	2 108
<i>Spesialfond</i>	0		0	
<i>Private Equity</i>	0	0	20 582	20 582
Aksjer og andeler	225 490	5 731	24 372	255 593
Finansielle derivater	0	1 390	0	1 390
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	291 023	121 819	113 977	526 820
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	5 412	0	5 412
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	1 967	1 877	0	3 845
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	1 967	7 289	0	9 256

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
<i>Tomter</i>	0	0	983	983
<i>Bygg</i>	0	0	88 552	88 552
Investerings eiendom	0	0	89 535	89 535
Utlån til virkelig verdi	0	79	0	79
<i>Sertifikater</i>	2 046	6 164	0	8 210
<i>Obligasjoner</i>	24 164	102 021	0	126 186
<i>Obligasjonsfond</i>	17 199	7 431	6 227	30 858
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	43 410	115 616	6 227	165 253
Utlån og fordringer	21 472	1 447	0	22 919
<i>Aksjer</i>	246 170	10 962	2 869	260 001
<i>Aksjefond</i>	2 316	0	50	2 366
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 133	3 013	4 147
<i>Spesialfond</i>	0	0	0	0
<i>Private Equity</i>	0	0	27 962	27 962
Aksjer og andeler	248 486	12 096	33 895	294 476
Finansielle derivater	0	3 253	0	3 253
Sum eiendeler regnskapsført til virkelig verdi	313 367	132 491	129 657	575 515
FORPLIKTELSER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI				
Finansielle derivater gjeld	0	4 740	0	4 740
Gjeld til andre kredittinstitusjoner og annen gjeld ¹	2 061	1 241	0	3 302
Sum forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi	2 061	5 981	0	8 042

Endringer i nivå 3, Investerings eiendom	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	89 535	81 485	81 485
Solgt / avgang som følge av reklass	-71	-169	-723
Tilgang som følge av kjøp og aktiveringer	589	1 367	4 636
Urealiserte endringer	5 809	1 303	4 130
Øvrige endringer	-11	-17	7
Utgående balanse 30.06./31.12.	95 851	83 969	89 535
Realisert gevinst / tap	0	0	59

Endringer i nivå 3, Verdipapirer	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	40 122	23 420	23 420
Solgt	-2 478	-1 746	-4 627
Kjøpt	6 095	5 036	13 867
Urealiserte endringer	4 674	3 299	7 463
Utgående balanse 30.06./31.12.	48 413	30 009	40 122
Realisert gevinst / tap	950	870	2 242
Sum nivå 3 per 30.06./31.12.	144 263	113 977	129 657

Urealiserte endringer og realisert gevinst/tap reflekteres på linjen «Netto verdiendringer på finansielle instrumenter» i konsernresultatet.

Tabellene «Endringene i nivå 3» viser endringer i nivå 3 klassifiserte papirer i perioden angitt.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked,

samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner.

Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Instrumentene som omfattes i nivå 3 hos konsernet er blant annet unoterte aksjer og Private Equity.

Verdsettelse rundt poster i de ulike nivåene er beskrevet i note 9. For beskrivelse av prising på investeringseiendom henvises det til årsrapporten.

For eiendeler som inngår i nivå 3 er det ikke blitt gjort noen sensitivitetsanalyse. For sensitivitetsanalyse for investeringseiendom henvises det til årsrapporten. Alt av investeringsiendom inngår forøvrig i nivå 3. En endring i variablene til prisingen er vurdert som lite signifikant for verdipapirene. På generelt grunnlag vil en endring i prisingen på 5 % gi en endring på 7 213 millioner kroner per 30.06.2022 på de eiendelene som ligger i nivå 3.

Hva gjelder flytting av papirer mellom nivåene er det lagt grenser på antall handelsdager og omsetningsmengde på aksjer for å skille nivå 1 og nivå 2. De generelle prinsippene rundt nivåfordeling går hovedsaklig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. For aksjer er det et ytterligere skille på handelsdager og omsetningsmengde som skiller ut noterte papirer som ikke inngår i aktivt marked. Ved flytting mellom nivåene tas det forøvrig utgangspunkt i verdien ved periodeslutt.

I 2. kvartal er det flyttet aksjer for 566 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 2, 26 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 3, 785 millioner fra nivå 2 til nivå 1 og 9 millioner fra nivå 3 til nivå 1. Dette skyldes endring i likviditet.

Note 12 **Likviditetsrisiko**

Tabellen nedenfor spesifiserer konsernets finansielle forpliktelser klassifisert etter forfallsstruktur. Beløpene i tabellen er udiskonterte kontraktmessige kontantsstrømmer.

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Innen 1 mnd.	1-12 mnd.	1-5 år	5-10 år	Over 10 år	Sum
Ansvarlige lån ¹	0	129	597	678	4 731	6 135
Fondsobligasjonslån ¹	0	108	288	360	1 187	1 942
Gjeld til og innskudd fra kunder (uten bestemt forfall)	13 465	0	0	0	0	13 465
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	0	5 329	27 603	0	0	32 932
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 932	1 543	758	0	0	5 233
Finansielle derivater	5 497	7 884	658	766	669	15 474
Leverandørgjeld	49	0	0	0	0	49
Betingede forpliktelser (uten bestemt forfall)	30 117	0	0	0	0	30 117
Sum	52 060	14 993	29 904	1 804	6 586	105 347

Hensyntar man ikke-kontrollerende eierinteresser, reduseres derivater med forfall innen en måned med 464 millioner kroner, derivater med forfall innen 1 til 12 måneder reduseres med 1 232 millioner kroner og derivater med forfall mellom 1-5 år reduseres med 12 millioner. I tillegg reduseres gjeld til kredittinstitusjoner med forfall innen en måned med 1 396 millioner. Total reell likviditetsrisiko for konsernet er 102 266 millioner kroner.

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Innen 1 mnd.	1-12 mnd.	1-5 år	5-10 år	Over 10 år	Sum
Ansvarlige lån ¹	0	128	583	670	4 808	6 189
Fondsobligasjonslån ¹	0	94	251	313	1 309	1 967
Gjeld til og innskudd fra kunder (uten bestemt forfall)	12 643	0	0	0	0	12 643
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	0	3 482	21 924	2 059	0	27 465
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 804	735	707	0	0	4 246
Finansielle derivater	1 615	5 642	-12	60	-102	7 203
Leverandørgjeld	0	0	0	0	0	0
Betingede forpliktelser (uten bestemt forfall)	28 984	0	0	0	0	28 984
Sum	46 045	10 080	23 453	3 102	6 015	88 696

Hensyntar man ikke-kontrollerende eierinteresser, reduseres derivater med forfall innen en måned med 97 millioner kroner, gjeld til kredittinstitusjoner med forfall innen en måned reduseres med 740 millioner kroner og derivater med forfall innen 1 til 12 måneder reduseres med 1 016 millioner kroner. Total reell likviditetsrisiko for konsernet er 86 844 millioner kroner.

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Innen 1 mnd.	1-12 mnd.	1-5 år	5-10 år	Over 10 år	Sum
Ansvarlige lån ¹	0	125	573	658	4 725	6 082
Fondsobligasjonslån ¹	0	64	257	321	1 298	1 941
Gjeld til og innskudd fra kunder (uten bestemt forfall)	12 901	0	0	0	0	12 901
Utstedt obligasjonslån med fortrinnsrett	0	3 921	26 930	1 003	0	31 855
Gjeld til kredittinstitusjoner	1 685	312	608	0	0	2 605
Finansielle derivater	3 739	3 366	248	295	216	7 864
Leverandørgjeld	42	0	0	0	0	42
Betingede forpliktelser (uten bestemt forfall)	28 754	0	0	0	0	28 754
Sum	47 121	7 788	28 616	2 277	6 240	92 043

¹ Noe av den ansvarlige lånekapitalen er evigvarende. Beregnede kontantstrømmer er frem til forventet forfall ved rentereguleringstidspunkt.

Hensyntar man ikke-kontrollerende eierinteresser, reduseres derivater med forfall innen en måned med 754 millioner kroner, gjeld til kredittinstitusjoner med forfall innen en måned reduseres med 335 millioner kroner og derivater med forfall innen 1 til 12 måneder reduseres med 237 millioner kroner. Total reell likviditetsrisiko for konsernet er 90 716 millioner kroner.

Tabellen viser de samlede finansielle forpliktelsene konsernet har på rentebetalinger og innbetaling av hovedstol, basert på forfall. KLP Banken konsern innehar den største delen av de finansielle forpliktelsene i konsernet.

Med likviditetsrisiko menes risikoen for at konsernet ikke skal klare å innfri de finansielle forpliktelsene som det har. Risikoen for at konsernet ikke skal ha tilstrekkelig likviditet til å dekke kortsiktig gjeld og løpende drift er svært liten ettersom en stor del av eiendelene er likvide. Konsernet har betydelige midler investert i pengemarked, obligasjoner og aksjer som kan selges ved likviditetsbehov. Konsernets likviditetsstrategi innebærer at det til enhver tid skal ha tilstrekkelige likvide midler til å møte konsernets forpliktelser ved forfall, uten at det påløper kostnader av betydning knyttet til å frigjøre midler.

Aktivasammensetningen i konsernets porteføljer skal være tilstrekkelig likvid til å kunne dekke annet likviditetsbehov som kan oppstå. KLP Kapitalforvaltning AS forvalter likviditeten. Det er etablert interne rammer for størrelsen på likviditetsbeholdningen. Konsernets enhet for risikostyring overvåker og rapporterer utviklingen i likviditetsbeholdningen fortløpende. Konsernstyret fastsetter årlig en kapitalforvaltnings- og likviditetsstrategi for konsernet. Likviditetsstrategien inneholder blant annet rammer, ansvarsforhold, risikomål og beredskapsplan for likviditetsstyringen.

De største forpliktelsene i konsernet er forsikringsrelaterte og gjelder i all vesentlighet pensjonsforpliktelser. Disse forpliktelsene er fullfunderte og likviditetsstyringen håndteres på tilsvarende vis som øvrige forpliktelser.

Note 13 Renterisiko

30.06.2022 MILLIONER KRONER								
	Inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 12 mnd.	Fra 1 år til 5 år	Fra 5 år til 10 år	Over 10 år	Endring i kontantstrøm 01.01.2022 -30.06.2022	Sum	Sum justert for ikke- kontrollerende eierinteresser
EIENDELER								
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	17	-1	42	120	-147	17	49	37
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	0	0	0	0	0	0	0	7
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-42	-62	-1 024	-1 343	-1 397	57	-3 812	-2 865
Rentefondsandeler	-1 009	0	0	0	0	0	-1 009	-1 009
Utlån og fordringer	-1	0	0	0	0	36	36	98
Utlån	0	0	0	0	0	429	429	429
Kontanter og innskudd	0	0	0	0	0	19	19	19
Betingede forpliktelser ¹	0	0	0	0	0	24	24	24
Sum eiendeler	-1 034	-63	-982	-1 223	-1 544	582	-4 266	-3 261
FORPLIKTELSE								
Innskudd	0	0	0	0	0	-69	-69	-69
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0	0	-162	-162	-162
Finansielle derivater klassifisert som gjeld	4	-15	34	1	0	-1	23	22
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	0	0	0	39	70	0	109	109
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	-31	-31	-31
Sum forpliktelser	4	-15	34	40	70	-263	-130	-131
Sum før skatt	-1 030	-79	-948	-1 183	-1 474	319	-4 396	-3 392
Sum etter skatt	-772	-59	-711	-887	-1 105	239	-3 297	-2 544

30.06.2021 MILLIONER KRONER									
	Inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 12 mnd.	Fra 1 år til 5 år	Fra 5 år til 10 år	Over 10 år	Endring i kontantstrøm 01.01.2021 -30.06.2021	Sum	Sum justert for ikke- kontrollerende eierinteresser	
EIENDELER									
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	21	-2	21	40	-156	3	-72	-72	
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	0	0	0	0	0	10	10	10	
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-47	-44	-1 176	-1 792	-2 242	145	-5 155	-5 148	
Rentefondsandeler	-1 262	0	0	0	0	0	-1 262	-1 262	
Utlån og fordringer	0	-1	0	0	0	119	118	118	
Utlån	0	0	0	0	0	397	397	397	
Kontanter og innskudd	0	0	0	0	0	0	0	0	
Betingede forpliktelser ¹	0	0	0	0	0	25	25	25	
Sum eiendeler	-1 288	-46	-1 154	-1 752	-2 397	699	-5 940	-5 933	
FORPLIKTELSER									
Innskudd	0	0	0	0	0	-64	-64	-64	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0	0	-150	-150	-150	
Finansielle derivater klassifisert som gjeld	17	7	33	34	0	8	100	100	
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	0	0	0	46	80	0	126	126	
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	-35	-35	-35	
Sum forpliktelser	17	7	33	80	80	-241	-23	-23	
Sum før skatt	-1 272	-39	-1 121	-1 672	-2 317	458	-5 963	-5 956	
Sum etter skatt	-954	-29	-841	-1 254	-1 738	344	-4 472	-4 467	

31.12.2021 MILLIONER KRONER								
	Inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. til 12 mnd.	Fra 1 år til 5 år	Fra 5 år til 10 år	Over 10 år	Endring i kontantstrøm 01.01.2021 -31.12.2021	Sum	Sum justert for ikke- kontrollerende eierinteresser
EIENDELER								
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	33	-1	-1	53	-209	2	-122	-99
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	0	0	0	0	0	16	16	0
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	-46	-55	-1 128	-1 553	-2 018	293	-4 508	-3 780
Rentefondsandeler	-1 321	0	0	0	0	0	-1 321	-1 321
Utlån og fordringer	0	-1	0	0	0	85	84	187
Utlån	0	0	0	0	0	819	819	819
Kontanter og innskudd	0	0	0	0	0	34	34	34
Betingede forpliktelser ¹	0	0	0	0	0	41	41	41
Sum eiendeler	-1 334	-57	-1 129	-1 501	-2 227	1 290	-4 957	-4 119
FORPLIKTELSER								
Innskudd	0	0	0	0	0	-133	-133	-133
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	0	0	0	0	0	-318	-318	-318
Finansielle derivater klassifisert som gjeld	1	1	20	26	0	14	62	48
Fondsobligasjon og ansvarlige lån	0	0	0	43	77	0	119	119
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	-41	-41	-41
Sum forpliktelser	1	1	20	69	77	-479	-311	-325
Sum før skatt	-1 334	-55	-1 109	-1 432	-2 150	811	-5 268	-4 444
Sum etter skatt	-1 000	-41	-831	-1 074	-1 612	609	-3 951	-3 333

¹ Betingede forpliktelser er i denne sammenheng aksepterte, ikke utbetalte utlån.

Noten viser resultateffekten ved en økning i markedsrenten på én prosent, for virkelig verdi risiko og flytende rente risiko.

Endring i virkelig verdi (virkelig verdi risiko) vises i de fem første kolonnene, sortert etter forfallstidspunkt på papirene, og er beregnet ved endring i virkelig verdi på rentebærende instrumenter hvis renten hadde vært en prosent høyere ved periodeslutt. Kolonnen «Endring i kontantstrøm» (flytende rente risiko) viser endringen i kontantstrømmer hvis renten hadde vært en prosent høyere gjennom perioden det rapporteres på. Summen av disse reflekterer den samlede resultateffekten som scenarioet ved en prosents høyere rente hadde gitt konsernet i perioden det rapporteres på.

Virkelig verdi risiko gjelder fastrente papirer hvor markedsverdien på papiret svinger i motsatt takt av markedsrenten. Flytende rente risiko gjelder papirer som har flytende rente, hvor markedsverdien holder seg stabil, men hvor endring i markedsrente gir utslag i endrede løpende inntekter.

Rentepapirer, med følgende egenskaper og klassifiseringer, faller inn under noten; verdipapirer til virkelig verdi over resultatet (flytende og faste rentebetingelser), investeringer som holdes til forfall (kun de med flytende rentebetingelser) og lån og fordringer (kun de med flytende rentebetingelser). Konsernet har ingen rentepapirer klassifisert som tilgjengelig for salg.

Konsernets investeringer i renteinstrumenter med fast rente, som regnskapsføres til amortisert kost, gir ingen endring i resultatregnskapet ved endring av markedsrente. Tilsvarende gjelder for utstedt gjeld med fast rente regnskapsført til amortisert kost.

Forsikringskontrakter med avkastningsgaranti endrer ikke regnskapsmessig verdi selv om rentenivået endres. Endring i rentenivå har heller ingen innvirkning på den garanterte avkastningen, men vil ha betydning for den oppnådde avkastning som skal dekke avkastningsgarantien. Det skyldes at forsikringsmidlene delvis investeres i gjeldsinstrumenter hvor kontantstrømmene skal bidra til å dekke avkastningsgarantien.

Note 14 **Kreditrisiko**

30.06.2022 MILLIONER KRONER									
	Investment grade AAA til BBB	Lavere rating	Offentlig garanti	Bank og finans	Boliglån < 80% ¹	Boliglån > 80% ¹	Øvrige	Totalt	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	24 574	20	10	0	0	0	1 357	25 962	25 962
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	153 996	20	533	1 695	0	0	14 427	170 671	170 671
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	108 937	2 395	5 348	3 689	0	0	10 709	131 078	108 955
Rentefond	0	0	0	0	0	0	22 460	22 460	22 460
Utlån og fordringer	16 864	0	0	518	0	0	0	17 381	12 504
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	1 560	0	0	0	0	0	0	1 560	589
Kontanter og innskudd	3 700	0	0	72	0	0	0	3 773	3 773
Utlån	0	0	90 110	0	25 289	1 238	3 533	120 169	120 169
Sum	309 631	2 435	96 001	5 974	25 289	1 238	52 486	493 053	465 082

SPESIFISERING AV INVESTMENT GRADE MILLIONER KRONER	AAA	AA	A	BBB	Sum Investment grade
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	11 380	2 856	6 532	3 806	24 574
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	23 848	22 497	61 286	46 364	153 996
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	30 915	13 751	32 489	31 783	108 937
Rentefond	0	0	0	0	0
Utlån og fordringer	0	4 002	11 923	938	16 864
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	0	249	1 311	0	1 560
Kontanter og innskudd	0	2 974	726	0	3 700
Utlån	0	0	0	0	0
Sum	66 143	46 330	114 267	82 891	309 631

30.06.2021 MILLIONER KRONER									
	Investment grade AAA til BBB	Lavere rating	Offentlig garanti	Bank og finans	Boliglån < 80% ¹	Boliglån > 80% ¹	Øvrige	Totalt	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	26 461	43	0	0	0	0	1 357	27 862	27 862
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	135 796	0	372	0	0	0	20 806	156 974	156 974
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	116 168	1 623	4 368	4 280	0	0	14 492	140 933	120 747
Rentefond	0	0	0	0	0	0	22 786	22 786	22 786
Utlån og fordringer	20 439	0	0	1 195	0	0	0	21 634	17 455
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	1 390	0	0	0	0	0	0	1 390	1 379
Kontanter og innskudd	3 553	0	0	69	0	0	0	3 622	3 622
Utlån	0	0	86 969	0	22 134	2 692	3 080	114 875	114 875
Sum	303 808	1 667	91 709	5 545	22 134	2 692	62 523	490 077	465 702

SPESIFISERING AV INVESTMENT GRADE MILLIONER KRONER	AAA	AA	A	BBB	Sum Investment grade
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	12 789	2 770	7 092	3 811	26 461
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	19 168	21 795	57 543	37 290	135 796
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	29 462	14 340	32 412	39 954	116 168
Rentefond	0	0	0	0	0
Utlån og fordringer	0	8 136	11 652	652	20 439
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	0	121	1 230	39	1 390
Kontanter og innskudd	0	2 461	1 091	0	3 553
Utlån	0	0	0	0	0
Sum	61 419	49 622	111 021	81 745	303 808

31.12.2021 MILLIONER KRONER									
	Investment grade AAA til BBB	Lavere rating	Offentlig garanti	Bank og finans	Boliglån < 80% ¹	Boliglån > 80% ¹	Øvrige	Totalt	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	24 553	36	0	0	0	0	1 396	25 985	25 985
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	142 017	0	377	1 683	0	0	20 406	164 484	164 484
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	117 047	1 454	5 295	3 835	0	0	14 196	141 827	116 454
Rentefond	0	0	0	0	0	0	23 426	23 426	23 426
Utlån og fordringer	21 934	0	0	985	0	0	0	22 919	15 955
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	3 253	0	0	0	0	0	0	3 253	2 908
Kontanter og innskudd	3 320	0	0	67	0	0	0	3 388	3 388
Utlån	-	0	90 582	0	23 025	2 329	2 167	118 103	118 103
Sum	312 124	1 490	96 253	6 570	23 025	2 329	61 592	503 384	470 702

¹ Disse to kolonnene gir informasjon på andel boliglån med pantsikkerhet innenfor 80 % av verdigrunnlag og boliglån som overgår 80 % pantsikkerhet av verdigrunnlag.

SPESIFISERING AV INVESTMENT GRADE MILLIONER KRONER	AAA	AA	A	BBB	Sum Investment grade
Gjeldsinstrumenter som holdes til forfall målt til amortisert kost	11 168	2 797	6 989	3 598	24 553
Gjeldsinstrumenter klassifisert som lån og fordringer målt til amortisert kost	20 632	25 034	60 915	35 437	142 017
Gjeldsinstrumenter til virkelig verdi - verdipapirer med fast avkastning	33 523	14 839	34 861	33 823	117 047
Rentefond	0	0	0	0	0
Utlån og fordringer	0	9 433	11 881	621	21 934
Finansielle derivater klassifisert som eiendeler	0	706	2 545	2	3 253
Kontanter og innskudd	0	2 672	648	0	3 320
Utlån	0	0	0	0	0
Sum	65 323	55 481	117 840	73 480	312 124

Med kredittrisiko menes risikoen for at motparten ikke skal klare å møte sine forpliktelser til KLP Konsernet. I denne tabellen er kredittrisikoen målt ved ratingbyråers estimater på hvor høy kredittverdighet de ulike utstederne av rentepapirer har. For eiendeler som ikke er ratet så er de lagt i andre kategorier som beskriver kredittrisiko, eksempelvis sektor og garantier.

Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittrisiko mot enkelte debitorer. For å overvåke kredittrisiko i utlånene og investeringene er det nedsatt en egen kredittkomite som møtes på jevnlig basis. Grensene for kredittrisiko mot den enkelte debitor fastsettes av komiteen. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp av KLP Kapitalforvaltning AS.

Konsernet har god balanse mellom norske og internasjonale obligasjoner, og har en portefølje av utelukkende gode kreditter. Konsernet har en høy konsentrasjon av gjeldsinstrumenter rettet mot norsk offentlig sektor, som anses å ha en lav kredittrisiko.

I noteinndelingen er det benyttet rating fra Standard & Poor's, Moodys, Fitch, Scope Ratings og Nordic Credit Rating. Ratingen er konvertert til S&P sin ratingtabell, hvor AAA er tilknyttet papirer med høyest kredittverdighet. Laveste rating av de fem er benyttet og alle fem ratingselskaper er likestilte som grunnlag for investeringer i rentepapirer. Det som er klassifisert som «Øvrige» er i all hovedsak verdipapirer utstedt av kraftselskaper og andre foretaksobligasjoner. KLP Konsernet har strenge retningslinjer for investeringer i rentepapirer, som også gjelder for investeringer som faller inn under kategorien «Øvrige» .

Linjene i noten er sammenfallende med balanseoppsettet. Unntakene er gjeldsinstrumenter til virkelig verdi som er delt opp i tre kategorier i noten og utlån som vist samlet i noten, men som befinner seg på to linjer i balansen (virkelig verdi og amortisert kost).

Konsernregnskapet viser enheter KLP konsernet anses å ha kontroll over. Dette gir inntrykk av en høyere risiko enn hva som er reelt, da risiko som konsernet ikke bærer vises i regnskapet. I ytterste kolonne vises det kun foretak, og faktisk eierskap i fond som konsernet har ved periodeslutt.

MILLIONER KRONER	30.06.2022		30.06.2021		31.12.2021	
	Konsolidert	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	Konsolidert	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond	Konsolidert	Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
TI STØRSTE MOTPARTER						
Motpart 1	15 363	12 166	12 829	11 278	15 032	11 995
Motpart 2	9 063	8 829	9 865	8 253	14 514	11 891
Motpart 3	8 938	7 025	9 391	7 203	10 578	7 482
Motpart 4	7 122	6 384	7 419	6 990	8 586	6 660
Motpart 5	7 025	6 379	5 700	5 700	7 828	6 377
Motpart 6	6 478	5 541	4 885	4 703	7 706	5 830
Motpart 7	5 541	5 051	4 703	4 689	6 377	5 548
Motpart 8	5 406	4 703	4 652	4 614	5 878	4 928
Motpart 9	5 162	4 442	4 463	4 447	5 548	4 698
Motpart 10	4 991	4 277	4 240	4 118	4 698	4 506
Sum	75 089	64 798	68 147	61 994	86 745	69 916

Tabellen ovenfor viser de ti største motpartene KLP konsernet har eksponering mot. Beløpene oppgitt er balanseført verdi. «Totalt justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond» inkluderer kun det som er i konsernets eie og hvor konsernet innehar reell kredittrisiko. Majoriteten av de ti største motpartene er enten finansinstitusjoner eller motparter omfattet av en offentlig garanti (statlig eller kommunal garanti).

Note 15 **Forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring**

MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Premiereserve - ordinær tariff	506 266	477 976	486 276
Premiefond, bufferfond og pensjonistenes overskuddsfond	145 775	38 091	41 268
Tilleggsavsetning	0	42 842	48 812
Kursreguleringsfond	0	67 903	77 194
Andre avsetninger	0	0	1
Udisponert resultat tilført forsikringskontraktene	550	6 960	0
Sum forsikringsmessige avsetninger i livsforsikring	652 592	633 773	653 551

Note 16 **Annen kortsiktig gjeld**

MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Kortsiktig gjeld verdipapirhandel	23 380	10 066	3 645
Påløpt ikke utlignet skatt	55	474	560
Forskuddstrekk pensjonsordning	843	760	491
Leverandørgjeld	263	305	226
Forhåndsinnkalt tilskudd til forsikringsvirksomheten	99	107	699
Øvrig kortsiktig gjeld	1 188	782	1 187
Sum annen kortsiktig gjeld	25 829	12 495	6 808

Note 17 **Kapitalkrav**

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For eiendeler som har en annen verdi i regnskapet legges derfor mer-/mindreverdiene til. For KLPs forsikringsforpliktelser finnes det ikke observerbare markedsverdier. Disse beregnes derfor ved et beste estimat basert på aktuarielle forutsetninger. I tillegg kommer en risikomargin som skal reflektere en tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene.

Kapitalgruppe 1 fremkommer av Solvens II-balansen, samt fondsobligasjonslånet. Kapitalgruppe 2 består av ansvarlige lån og ikke-innbetalt supplerende kapital. Finanstilsynet har godkjent at KLPs vedtektsfestede etterinnkallingsrett kan regnes med som supplerende kapital med et beløp tilsvarende 2,5 % av foretakets premiereserve. Kapital som kan medregnes i kapitalgruppe 2 er i hovedsak begrenset oppad til 50 % av kapitalkravet.

Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger er foretakets solvensgrad 304% som er godt over foretakets mål om minst 150 %. Med det midlertidige fradraget er solvensgraden 304%.

	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
SOLVENSGRAD	304 %	257 %	287 %

MILLIARDER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Eiendeler, bokført	731	696	710
Merverdier HTF/lån og fordringer	-12	11	6
Merverdier øvrige utlån	-1	1	0
Øvrige mer/mindreverdier	0	0	0
Utsatt skattefordel	0	0	0
Sum eiendeler etter solvens II	717	708	716

MILLIARDER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Beste estimat	632	634	649
Risikomargin	11	14	13
Ansvarlige lån/fondsobligasjonslån	5	5	5
Andre forpliktelser	32	20	12
Utsatt skatteforpliktelse	0	1	1
Sum forpliktelser etter solvens II	680	673	679
Eiendeler minus forpliktelser	37	34	36
- Utsatt skattefordel	0	0	0
+ Fondsobligasjonslån	2	2	2
Basiskapital - kapitalgruppe 1	38	35	38
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 1	38	35	38
Ansvarlige lån	3	3	3
Basiskapital - kapitalgruppe 2	3	3	3
Supplerende kapital	13	12	12
Supplerende kapital - kapitalgruppe 2	13	12	12
Fradrag for maks. kapital i gruppe 2	-9	-7	-8
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 2	7	8	7
Utsatt skattefordel	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 3	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital under Solvens II	45	43	45
Solvenskapitalkrav (SCR)	15	17	16
Solvensgrad	304 %	257 %	287 %

Note 18 **Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør**

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Relaterte beløp som ikke er presentert netto							Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	1 560	0	1 560	-902	-831	-1 255	63	63
Repoer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	1 560	0	1 560	-902	-831	-1 255	63	63
GJELD								
Finansielle derivater	9 998	0	9 998	-902	-1 317	-7 366	1 818	1 825
Repoer	2 583	0	2 583	0	0	0	2 583	2 583
Sum	12 582	0	12 582	-902	-1 317	-7 366	4 401	4 408

30.06.2021 MILLIONER KRONER				Relaterte beløp som ikke er presentert netto				
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balanseført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
EIENDELER								
Finansielle derivater	1 390	0	1 390	-608	-900	-435	73	73
Repoer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum	1 390	0	1 390	-608	-900	-435	73	73
GJELD								
Finansielle derivater	5 412	0	5 412	-608	-835	-3 360	656	540
Repoer	1 968	0	1 968	0	0	0	1 968	1 968
Sum	7 379	0	7 379	-608	-835	-3 360	2 623	2 508

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Relaterte beløp som ikke er presentert netto							Netto beløp justert for andelseieres interesser i konsoliderte verdipapirfond
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	3 253	0	3 253	-2 375	-1 753	-709	281	281
Repoer	1 200	0	1 200	-1 200	0	0	0	0
Sum	4 453	0	4 453	-3 575	-1 753	-709	281	281
GJELD								
Finansielle derivater	4 740	0	4 740	-2 375	-367	-669	1 363	1 301
Repoer	1 241	0	1 241	0	0	0	1 241	41
Sum	5 982	0	5 982	-2 375	-367	-669	2 605	1 342

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av nettingavtaler i konsernet; hvilke muligheter konsernet har for å motregne bilaterale avtaler mot andre motparter dersom disse skulle gå konkurs, og beløpet som gjenstår om alle slike nettingavtaler materialiseres. Noten viser derivatposisjoner og repo-avtaler i balansen. Repoer inngår i linjen "Gjeld til kredittinstitusjoner" i balansen.

De konsoliderte tallene inkluderer alle enheter KLP konsernet anses å ha kontroll over. I tillegg viser ytterste kolonne hvilket reelt nettobeløp som gjenstår om konsernet motregner avtalene; noe som kun inkluderer konsernselskaper av ordinær art.

Note 19 **Pensjonsforpliktelser**

MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Balanseført netto forpliktelse 01.01.	870	934	934
Resultatført pensjonskostnad	103	98	192
Resultatført finanskostnad	10	10	20
Aktuarielle gevinster og tap	-65	-185	-84
Innbetalt premie/tilskudd	-57	-64	-191
Balanseført netto forpliktelse 30.06./31.12.	860	794	870

FORUTSETNINGER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Diskonteringsrente	3,20 %	2,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	3,50 %	2,25 %	2,75 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,25 %	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	2,48 %	1,24 %	1,75 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Effekten av endringer i forutsetningene er en reduksjon av forpliktelsen med 65 millioner kroner per 30.06.2022. Endringen er ført under "Poster som senere ikke vil bli omklassifisert til resultatet".

Nøkkeltall – akkumulert

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021	3. kvartal 2021	2. kvartal 2021	1. kvartal 2021	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020
KLP KONSERN								
Resultat før skatt	464	213	1 027	2 192	1 325	693	1 657	1 682
Forvaltningskapital	917 593	902 911	901 270	872 465	870 548	813 514	807 161	789 981
Egenkapital	41 217	41 449	40 732	41 439	40 154	39 742	39 416	39 243
Solvensgrad	304 %	299 %	287 %	264 %	257 %	258 %	261 %	244 %
Antall ansatte i konsernet	1 081	1 060	1 048	1 032	1 017	1 021	1 018	1 016
KOMMUNAL LANDSPENSJONSKASSE								
Resultat før skatt	216	71	288	1 699	965	566	1 289	1 303
Premieinntekter for egen regning	33 081	7 503	50 161	41 163	33 634	7 041	37 102	29 081
- herav tilflyttet premiereserve	386	376	0	0	0	0	2 850	2 846
Erstatninger for egen regning	16 367	10 642	30 438	24 690	19 100	13 754	28 360	23 013
- herav fraflyttet premiereserve, tilleggsavs. og kursreguleringsfond	4 658	4 875	8 346	8 346	8 346	8 419	7 656	7 667
Eiendeler i kollektivporteføljen	660 834	662 500	659 281	644 160	626 280	603 076	604 782	582 108
Eiendeler i investeringsvalgporteføljen	2 665	2 588	2 199	2 156	2 215	2 081	2 044	2 012
Forsikringskundernes fond inkludert opptjent resultat	654 482	644 226	652 444	634 112	633 579	595 680	594 718	575 915
- herav fond med garantert avkastning	548 891	526 324	526 235	513 186	515 787	490 936	496 121	485 605
Ansvarlig kapital	44 901	44 809	45 190	44 536	43 473	41 580	42 742	42 507
Solvensgrad	340 %	332 %	316 %	289 %	282 %	287 %	282 %	264 %
Risikoresultat	550	105	589	625	293	191	-398	706
Avkastningsresultat	-20 374	-7 894	15 134	9 347	7 232	4 688	12 350	6 831

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021	3. kvartal 2021	2. kvartal 2021	1. kvartal 2021	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020
Administrasjonsresultat	-22	-9	35	159	61	41	171	187
Soliditetskapital	117722	151 201	196 049	176 437	174 816	160 647	172 863	141 563
Verdijustert avkastning kollektivporteføljen	-2,1 %	-2,3 %	8,4 %	5,6 %	4,4 %	1,5 %	4,23 %	1,40 %
Avkastning investeringsvalgporteføljen (LIB)	-3,5 %	-1,2 %	8,9 %	5,8 %	5,0 %	1,9 %	4,20 %	0,40 %
Avkastning selskapsporteføljen	0,9 %	0,6 %	3,4 %	2,5 %	1,7 %	0,8 %	3,09 %	1,30 %
KLP SKADEFORSIKRING AS								
Resultat før skatt	2,95	-24,3	397,7	343,9	225,9	71,6	220,0	97,2
Opptjente brutto premier	1060,7	516,4	1 939,3	1 436,2	940,6	460,1	1 728,4	1 280,4
Premieinntekter for egen regning	1012,5	492,4	1 864,6	1 380,9	903,6	441,7	1 657,6	1 227,8
Egenkapital	2273,0	2280,9	2 265,8	2 348,3	2 294,4	2 178,7	2 110,9	1 990,7
Skadeprosent	73,4 %	79,6 %	76,4 %	73,6 %	74,5 %	72,8 %	83,1 %	83,1 %
Totalkostnadsprosent	88,7 %	95,1 %	92,1 %	85,1 %	90,3 %	89,2 %	100,7 %	100,7 %
Avkastning på midler til forvaltning	-2,1 %	-0,9 %	5,0 %	3,4 %	2,6 %	0,6 %	5,0 %	2,3 %
Ansvarlig kapital	2273,4	2 329	2 278	2 290	2 267	2 193	2 132	2 006
Solvensgrad	225 %	222 %	224 %	267 %	252 %	238 %	239 %	246 %
Årlig premievolum person	918,1	892,8	871,4	846,7	828,9	806,8	786,0	759,8
Årlig premievolum arbeidsgiver	1318,4	1 210,0	1 148,8	1 135,0	1 128,0	1 080,4	1 016,4	1 009,9
Netto nyttegning (akkumulert innenfor året.)	113,2	7,2	91,2	75,9	65,0	17,0	87,6	74,8
KLP BANKEN KONSERN								
Resultat før skatt	42,5	18,3	116,1	93,8	54,3	48,6	136,8	101,7
Netto renteinntekter	159,0	72,1	308,6	232,8	152,8	75,7	317,3	229,3
Øvrige driftsinntekter	42,7	20,3	78,9	58,6	38,6	19,0	77,7	58,6
Driftskostnader, avskrivninger og tapsavsetninger	-123,3	-64,0	-238,5	-174,2	-118,6	-60,6	-232,1	-164,5
Netto realisert/urealisert endring finansielle instrumenter til virkelig verdi	-35,9	-10,1	-32,9	-23,5	-18,6	14,5	-26,1	-21,7
Innskudd	13 465	13 372	12 901	12 774	12 643	12 103	11 781	11 993

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	1. kvartal 2022	4. kvartal 2021	3. kvartal 2021	2. kvartal 2021	1. kvartal 2021	4. kvartal 2020	3. kvartal 2020
Utlån til kunder	23 042	22 635	22 090	21 365	21 409	20 894	20 570	20 610
Utlån med offentlig garanti	18 321	17 974	17 844	16 842	16 752	16 734	17 654	16 933
Misligholdte lån	46	46	36	32	34	57	54	48
Innlån ved utstedelse av verdipapirer	32 444	31 862	31 918	29 536	29 195	27 147	25 800	26 203
Forvaltningskapital	48 704	47 954	47 482	44 980	45 216	43 200	42 688	43 438
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	48 030	47 718	45 085	43 834	43 952	42 944	41 188	41 568
Egenkapital	2 555	2 548	2 521	2 490	2 474	2 470	2 427	2 389
Rentenetto	0,33 %	0,15 %	0,68 %	0,53 %	0,35 %	0,18 %	0,80 %	0,57 %
Resultat av ordinær drift før skatt	0,09 %	0,04 %	0,26 %	0,21 %	0,12 %	0,11 %	0,33 %	0,24 %
Egenkapitalavkastning før skatt	3,37 %	2,91 %	4,78 %	5,15 %	4,47 %	8,02 %	6,16 %	6,11 %
Kapitaldekning	17,7 %	18,1 %	18,7 %	18,6 %	18,4 %	19,3 %	19,5 %	18,7 %
Antall personkunder	47 759	47 123	46 463	47 750	46 872	46 116	45 406	44 842
Herav medlemmer i KLP	32 226	31 973	31 587	32 615	31 664	32 183	32 048	31 869
KLP KAPITALFORVALTNING AS								
Resultat før skatt	-30	-21	56	53	24,6	20,7	30,9	25,6
Totale midler til forvaltning	621 080	646 213	668 855	647 995	627 599	602 400	596 254	579 129
Midler forvaltet for eksterne kunder	126 193	134 367	136 792	123 811	121 308	111 821	103 378	100 106

KLPs bærekraftregnskap

Q2 2022

KLP skal levere en trygg og konkurransedyktig pensjonssparing som bidrar til at verden når de mål vi har satt oss i FNs bærekraftsmål og Parisavtalen. KLP har en ambisjon om å være ledende innenfor samfunnsansvar og bærekraft i vår bransje.

I bærekraftregnskapet redegjør vi for hvordan KLP jobber med samfunnsansvar og bærekraft, og hvilke resultater vi har oppnådd så langt i år. Bærekraftsrapporteringen bygger på KLPs verdier:

- **Åpen:** I KLP er vi så åpne og transparente som mulig, fordi vi tror det gir vårt arbeid større påvirkning og effekt. Derfor er vi åpne om både positiv og negativ påvirkning.
- **Tydelig:** I KLP skal vi rapportere tydelig og på en måte som er forståelig for våre interessenter, og tydelig definere og forklare hva vi legger i ulike begreper.
- **Ansvarlig:** I KLP skal vi være ansvarlige i vår rapportering og fremstille resultater på en redelig måte, med fokus på de områdene som er vesentlige for KLP.
- **Engasjert:** Vi i KLP mener at åpenhet er et viktig bidrag til og en forutsetning for videreutvikling i bransjen. Derfor søker vi å rapportere på en måte som er sammenlignbar med andre aktører, og vi baserer rapporteringen på beste praksis og eksisterende standarder.

Engasjert og ansvarlig eier

KLP skal være en ansvarlig investor og eier. Dette er nedfelt i KLPs konsernstrategi og samfunnsansvarsstrategi, samt kapitalforvaltningsstrategi med tilhørende investeringsprinsipper. Våre strategier og retningslinjer baserer seg på internasjonale normer og konvensjoner som skal fremme menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, redusere skade på klima og miljø og bidra til en bærekraftig utvikling.

Som ansvarlig investor benytter vi oss i hovedsak av følgende virkemidler i arbeidet:

- Vi inkluderer bærekraftfaktorer i investeringsanalyser og beslutningsprosesser
- Vi prøver å påvirke selskaper, bransjer og markeder til bærekraftig verdiskapning gjennom aktivt eierskap
- Vi ekskluderer selskaper som bryter med våre kriterier, og som ikke viser evne eller vilje til endring.

Målsettinger

- KLP har som mål å stemme på 95 prosent av generalforsamlingene både i Norge og

internasjonalt.

- KLP har som mål å følge opp 240 selskaper i 2022.

	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Unike selskaper KLP har hatt direkte dialog med om ESG-temaer	107	108	198	Alle bærekraftsmål
Generalforsamlinger i norske selskap hvor KLP har stemt (antall / andel)	94 (94%)	57 (87 %)	79 (99 %)	n/a
Generalforsamlinger i utenlandske selskaper hvor KLP har stemt (antall / andel)	6 638 (100%)	5 521 (99 %)	4 989 (96 %)	n/a
Selskaper utelukket fra investeringene	736	599	543	Alle bærekraftsmål

Kommentar til resultater i 2. kvartal

I andre kvartal var KLP i dialog med 58 selskaper om temaer knyttet til ESG, blant annet menneskerettigheter i konfliktområder, urfolksrettigheter i gruvevirksomhet, arbeidstakerrettigheter i leverandørkjeder til kjøttprodusenter, lakseprodusenter om risiko knyttet til klima og biologisk mangfold, avskoging i Brasil og valgkomiteer om sammensetning av styrer. Gjennom første halvår hadde KLP dialog med totalt 107 selskaper.

Ved utgangen av første kvartal hadde KLP stemt ved 100 prosent av generalforsamlingene i utenlandske selskaper, og ved 94 prosent av generalforsamlingene i norske selskaper. For norske selskaper er dette noe under målsettingen, men målsettingen gjelder for en samlet vurdering av hele stemmegivningssesongen.

I andre kvartal utelukket KLP 26 selskaper for brudd på KLPs eksklusjonskriterier knyttet til pengespill, kull og våpen. 30 selskaper ble også inkludert igjen da de ikke lenger bryter med KLPs retningslinjer som ansvarlig investor. Ved utgangen av kvartalet var totalt 736 selskaper utelukket.

Klima, miljø og natur

Klimaendringene og forringelse av natur og miljø vil på sikt kunne påvirke KLPs mulighet til å skape god avkastning på pensjonspengene vi forvalter. KLP har jobbet systematisk med klimarisiko i flere år med mål om å kunne analysere, håndtere og rapportere klimarisiko som en finansiell risiko. Samtidig har KLP et ansvar for å minimere påvirkningen vi har på klima, miljø og natur – direkte gjennom egen aktivitet, og indirekte via våre kunder, samarbeidspartnere, leverandører og investeringer.

Klimamål og klimavennlige investeringer

For at verden skal nå 1,5-gradersmålet må de globale utslippene nå netto null innen 2050. Derfor har KLP satt et mål om å innrette investeringene våre etter dette målet og nå netto null også i vår portefølje. Vi har utarbeidet et eget veikart som beskriver hvordan KLP skal vurdere hver enkelt investering opp mot en utslippsbane som er forenlig med 1,5-gradersmålet, og hvordan vi vil jobbe mot og måle vårt bidrag til målene i Parisavtalen.

[Du kan lese mer om veikartet her.](#)

Det er behov for enorme investeringer dersom verden skal klare å nå klimamålene i Parisavtalen og lykkes med overgangen til et lavutslippssamfunn. En viktig del av KLPs klimamål er å øke våre klimavennlige investeringer. Klimavennlige investeringer er investeringer som bidrar direkte til utslippsreduksjoner eller på en annen måte bidrar til den grønne omstillingen i Norge og verden. For klimavennlige investeringer skiller vi mellom to ulike kategorier:

- **Nullutslippsinvesteringer** – Dette er investeringer med nullutslipp og nært nullutslipp fra driften (ikke inkludert scope 3-utslipp), og inkluderer fornybar energi, bærekraftig skog og nullutslippstransport. Dette er de samme nullutslippsinvesteringene som er 100 prosent paristilpasset i KLPs klimamål.
- **Overgangsinvesteringer** – Dette er investeringer som bidrar til å redusere utslipp og utvikle ny teknologi, eller hjelper sektorer som vanskelig kan bli nullutslipp med å bli mer bærekraftige og redusere utslipp, så som grønne utlån og obligasjoner, miljøbygg og infrastruktur.

Målsetting

- Å øke våre klimavennlige investeringer med nye 6 milliarder hvert år

MILLIONER KRONER	Nye i 2. kvartal 2022	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Nullutslippsinvesteringer	1 957	35 482	35 901	31 598	
Fornybar energi	2 856	33 430	33 664	31 598	7. 9. 17.
<i>Som andel av KLPs investeringer</i>		4,7 %	5,0 %	5,0 %	7.
<i>Fornybar energi i Norge</i>	1 974	21 820	24 248	23 038	7.
<i>Fornybar energi internasjonalt</i>	745	10 201	6 438	5 121	7.
<i>Fornybar energi i utviklingsland</i>	137	1 409	1 053	868	7. 9. 17.
Bærekraftig skog	14	2 051	1 533	-	13. 15.
Nullutslippsferger	- 914	-	704	-	9. 11. 13.
Overgangsfinansiering	868	21 227	13 336	9 499	-
Miljøbygg i eiendomsporteføljen	-	11 122	7 144	6 576	9.
<i>Som andel av porteføljens markedsverdi</i>		11,7 %	9,0 %	9,0 %	n/a
Grønne obligasjoner	826	6 427	3 935	1 661	n/a
Grønne lån	43	2 574	2 258	1 262	6. 9. 11. 13.
Infrastruktur	-	1 104	-	-	9.
Klimavennlige investeringer totalt	2 825	56 709	49 237	41 097	-
<i>Som andel av KLPs investeringer</i>		8,0 %	7,6 %	6,7 %	n/a
Fossil energi	n/a	14 552	8 554	8 053	-
<i>Som andel av KLPs investeringer</i>		2,1 %	1,3 %	1,0 %	n/a

Kommentar til resultater i 2. kvartal

KLP økte våre klimavennlige investeringer med nye 2,8 milliarder i andre kvartal, til over 56,7 milliarder totalt. En stor andel av de nye investeringene var i fornybar energi, blant annet i infrastrukturfondet Quinbrook som spesialiserte seg på overgangen til et lavutslippssamfunn. Fondet investerer blant annet i fornybar energi og batterilagring. Gjennom investeringssamarbeidet vårt med Norfund investerte KLP også i CrossBoundary Energy, den ledende utvikleren og leverandøren av fornybar energi i Afrika. I 2018 gav KLP lån til Fjord1 for kjøp av elektriske ferger. Disse lånene ble innfridd før sommeren, og gav en reduksjon i klimavennlige investeringer.

Verdien av KLPs investeringer i fossil energi har økt siden forrige kvartal. Dette skyldes i stor grad at markedsverdien av disse investeringene har økt, og ikke nye investeringer. Som andel av KLPs investeringer er økningen relativt liten, og har økt fra 2,0 til 2,1 prosent.

KLPs eiendomsportefølje og egen drift

KLP har et ansvar for å redusere påvirkningen vi har på klima, natur og miljø. Derfor jobber vi med å redusere fotavtrykket fra driften av KLP. Som en av Nordens største eiendomsselskaper har KLP også som mål å bidra til å skape møteplasser hvor mennesker trives og kan realisere sitt potensial. Vi er opptatt av å redusere miljøavtrykket til eiendomsbransjen og har et langsiktig perspektiv på eiendommene våre. Derfor jobber vi med å forbedre oss for å redusere energiforbruk og håndtere avfall på en bedre måte.

Målsetting

- Halvere klimagassutslipp fra egen drift innen 2030, med utgangspunkt i utslippene i 2010.
- Redusere energiforbruket i eiendomsporteføljen til 169 kWh per kvadratmeter.

	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Antall flyreiser	1 465	71	1 519	12.13.
Klimagassutslipp fra forretningsreiser med fly (tonn CO ₂ e)	95	4	182	12.13.
Energiforbruk i KLPs egne kontorlokaler (kWh per m ²)	133	75	75	9. 13.
Energiforbruk i KLPs eiendomsportefølje (kWh per m ²)	152	142	175	9.

Kommentar til resultater i 2. kvartal

Med gjenåpningen av samfunnet har vi kommet mer tilbake til en normal-situasjon, noe som også vises av tallene for flyreiser og energiforbruk. Fjerning av restriksjoner på jobbreiser har ført til en stor økning i antall flyreiser sammenlignet med de to siste årene. KLP holder

fast ved å redusere unødvendige flyreiser, og antallet flyreiser er fortsatt lavere enn før pandemien. KLP har innført hybridkontor, og selv om noen ansatte jobber hjemmefra er det en stor økning i ansatte på kontorene. Dette gir også økt energiforbruk i kontorlokalene.

Tilsvarende kan energiforbruket i KLPs eiendomsportefølje også være påvirket av gjenåpningen og at det er økt aktivitet i lokalene. Dette har ført til økt energiforbruk.

Innovasjon og samfunnsutvikling

Samtidig som pensjonskapitalen investeres for å skape god avkastning, bidrar den også til innovasjon og samfunnsutvikling. KLP har flere porteføljer som målrettet er med på å gjøre en forskjell i overgangen til et bærekraftig samfunn og bygge fremtidens samfunn.

Utlån til kommuner og fylkeskommuner

KLPs utlånsvirksomhet retter seg hovedsaklig mot norske kommuner og fylkeskommuner og annen offentlig virksomhet. Lånene benyttes til formål som bidrar til lokal samfunnsutvikling og velferd, og vi har i mange år bidratt til bærekraftig utvikling av samfunnet gjennom lånefinansiering av prosjekter over hele Norge.

Målsetting

Øke utlån til denne typen formål.

MILLIONER KRONER	Nye i 2. kvartal 2022	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Utlån	1 209	85 484	81 630	79 456	
Utlån til vei og transport		9 141	2 526	1 745	9.
Utlån til offentlig eiendom		4 358	3 985	5 377	9.
Utlån til offentlig sektor og virksomheter		69 437	71 514	69 477	9.
Utlån til vann, avløp og renovasjon		2 548	3 605	2 857	9.
Grønne utlån	43	2 574	2 258	ny	9.

Kommentar til resultater i 2. kvartal

KLPs utlån til kommuner og fylkeskommuner økte netto med over 1,2 milliarder i andre kvartal. Det ble utstedt nye grønne lån for i overkant av 60 millioner, og grønne lån økte netto med rundt 42,7 millioner. De nye grønne lånene gikk til Hias IKS, Givas IKS og ReMidt IKS.

Såkorninvesteringer

KLP ønsker å bidra til at gode ideer kan forfølges lokalt og skape arbeidsplasser i Norge. Ved å investere i nyskaping skal KLP bidra til lokal verdiskaping og det grønne skiftet i Norge. Vi har etablert en egen portefølje hvor vi investerer gjennom fond for såkorninvesteringer, de fleste tilknyttet norske forskningsmiljøer.

Målsetting

Å investere mellom 500 millioner og 1 milliard kroner i såkorninvesteringer og dermed bidra til nyskaping og innovasjon.

MILLIONER KRONER	Nye i 2. kvartal 2022	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Såkorninvesteringer i Norge	32	378	207	10	8.

Kommentar til resultater i 2. kvartal

KLPs såkorninvesteringer økte med 32 millioner kroner i andre kvartal. KLP har ikke investert i nye såkornfond, men har økt vår investering i flere av de 13 fondene vi allerede har investert i.

Bank og finans i utviklingsland

Underutviklede finansinstitusjoner og manglende tilgang på finansielle tjenester så som sparing, lån og forsikring for befolkningen er til hinder for fattigdomsreduksjon i utviklingsland. Det er fortsatt rundt 1,7 milliarder mennesker i verden som ikke har tilgang til disse grunnleggende finansielle tjenestene. KLP ønsker gjennom sine investeringer i finans i utviklingsland å bidra til økonomisk vekst og bedre levekår.

Målsetting

Øke investeringer i bank og finans i utviklingsland og dermed bidra til økonomisk vekst og bedre levevilkår i utviklingsland.

MILLIONER KRONER	Nye i 2. kvartal 2022	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Bank og finans i utviklingsland	24	1 025	708	736	1. 5. 8. 9. 11. 17

Kommentar til resultater i 2. kvartal

I andre kvartal økte KLP våre investeringer i to av Nordic Microfinance Initiative-fondene, og investeringer i bank og finans i utviklingsland økte med 24 millioner kroner.

KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver

KLP jobber for å være en attraktiv arbeidsplass med et likestilt og mangfoldig arbeidsmiljø, hvor alle opplever å bli respektert for den de er. KLP arbeider aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering. KLP fokuserer på et systematisk HMS-arbeid for å sikre et fullt forsvarlig arbeidsmiljø og samtidig oppnå gode rutiner, bedre helse og trivsel, redusert sykefravær og stort engasjement blant ansatte.

Målsetting

KLPs mål er å ha lavere sykefravær enn 4 prosent.

	30.06.2022	30.06.2021	30.06.2020	FNs bærekraftsmål
Ansatte i KLP	1081	1 022	1 010	n/a
Sykefravær totalt	4,6 %	3,2 %	3,7 %	3.

Kommentar til resultater i 2. kvartal

I første halvår av 2022 var det totale sykefraværet på 4,6 prosent. Dette er litt lavere enn forrige kvartal, men høyere enn andre kvartal de to foregående årene. Under pandemien førte smittevernrestriksjoner til redusert forekomst av annen sykdom og gav lavt sykefravær. Noe av økningen kan derfor ha sammenheng med at flere har hatt korona- og influensasykdom eller annen sykdom.

Oversikt over FNs bærekraftsmål som KLP bidrar til

Mål 1, *Utrydde fattigdom*

- Delmål 1.4; Innen 2030 sikre at alle menn og kvinner, særlig fattige og sårbare, har lik rett til økonomiske ressurser og tilgang til grunnleggende tjenester, til å eie og kontrollere jord og andre former for eiendom, og til arv, naturressurser, ny teknologi og finansielle tjenester, inkludert mikrofinansiering.

Mål 3, *God helse og livskvalitet*

- Delmål 3.a; Styrke gjennomføringen av Verdens helseorganisasjons rammekonvensjon om forebygging av tobakksskader i alle land.

Mål 5, Likestilling mellom kjønnene

- Delmål 5.1; Få slutt på alle former for diskriminering av jenter og kvinner i hele verden.
- Delmål 5.4; Aerkjenne og verdsette ubetalt omsorgs- og husholdsarbeid gjennom offentlige tjenester, infrastruktur og sosialpolitikk, og fremme delt ansvar i husholdet og familien, alt etter hva som passer i det enkelte land.
- Delmål 5.5; Sikre kvinner fullstendig og reell deltakelse og like muligheter til ledende stillinger på alle nivåer der beslutninger tas, i det politiske, det økonomiske og det offentlige liv.
- Delmål 5.a; Iverksette reformer for å gi kvinner lik rett til økonomiske ressurser, mulighet til å eie og kontrollere jord og andre former for eiendom samt tilgang til finansielle tjenester, arv og naturressurser, i samsvar med nasjonal lovgivning.

Mål 6, Rent vann og gode sanitærforhold

- Delmål 6.4; Betydelig bedre utnyttelse av vann i alle sektorer.

Mål 7, Ren energi til alle

- Delmål 7.1; Innen 2030 sikre allmenn tilgang til pålitelige og moderne energitjenester til en overkommelig pris.
- Delmål 7.2; Innen 2030 øke andelen fornybar energi i verdens samlede energiforbruk betydelig.
- Delmål 7.a; Innen 2030 styrke det internasjonale samarbeidet for å lette tilgangen til forskning og teknologi på området ren energi, inkludert fornybar energi, energieffektivisering og avansert og renere teknologi for fossilt brensel, og fremme investeringer i energiinfrastruktur og teknologi for ren energi.

Mål 8, Anstendig arbeid og økonomisk vekst

- Delmål 8.3; Fremme en utviklingsrettet politikk som støtter produktive aktiviteter, opprettelse av anstendige arbeidsplasser, entreprenørskap, kreativitet og innovasjon, og stimulere til formalisering av og vekst i antallet svært små, små og mellomstore bedrifter, blant annet ved å gi dem tilgang til finansielle tjenester..
- Delmål 8.4; Til og med 2030 gradvis å bedre utnyttelsen av globale ressurser innenfor forbruk og produksjon, og arbeide for å oppheve koblingen mellom ; økonomisk vekst og miljøødeleggelser, i samsvar med det tiårige handlingsprogrammet for bærekraftig forbruk og produksjon, der de utviklede landene går foran.

- Delmål 8.5; Innen 2030 oppnå full og produktiv sysselsetting og anstendig arbeid for alle kvinner og menn, inkludert ungdom og personer med nedsatt funksjonsevne, og oppnå lik lønn for likt arbeid.
- Delmål 8.7; Iverksette umiddelbare og effektive tiltak for å avskaffe tvangsarbeid, få slutt på moderne slaveri og menneskehandel og sikre at de verste formene for barnearbeid – inkludert rekruttering og bruk av barnesoldater – forbys og avskaffes, og innen 2025 avskaffe alle former for barnearbeid.
- Delmål 8.8; Beskytte arbeiderrettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere, inkludert arbeidsinnvandrere og særlig kvinnelige innvandrere, og arbeidstakere i et usikkert arbeidsforhold.
- Delmål 8.10; Styrke nasjonale finansinstitusjoners evne til å utvide tilgangen til og stimulere til bruk av bank- og forsikringstjenester og finansielle tjenester for alle.

Mål 9, *Industri, innovasjon og infrastruktur*

- Delmål 9.1; Utvikle pålitelig, bærekraftig og solid infrastruktur av høy kvalitet, inkludert regional og grensekryssende infrastruktur, for å støtte økonomisk utvikling og livskvalitet med vekt på overkommelig pris og likeverdig tilgang for alle.
- Delmål 9.3; Øke tilgangen til finansielle tjenester, inkludert rimelig kreditt, for små industribedrifter og andre bedrifter, særlig i utviklingsland, og styrke disse bedriftenes posisjon og integrere dem i verdikjeder og markeder.
- Delmål 9.4; Innen 2030 oppgradere infrastruktur og omstille næringslivet til å bli mer bærekraftig, med mer effektiv bruk av ressurser og mer utstrakt bruk av rene og miljøvennlige teknologiformer og industriprosesser, der alle land gjør en innsats etter egen evne og kapasitet.
- Delmål 9.a; Legge til rette for bærekraftig utvikling av infrastrukturen i utviklingsland ved å øke den finansielle, teknologiske og faglige bistanden til afrikanske land, de minst utviklede landene, kystløse utviklingsland og små utviklingsøystater

Mål 10, *Mindre ulikhet*

- Delmål 10.2; Innen 2030 sikre myndiggjøring og fremme sosial, økonomisk og politisk inkludering av alle, uavhengig av alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status
- Delmål 10.4; Vedta politikk, særlig når det gjelder skatter og avgifter, lønn og sosialomsorg, med sikte på å oppnå en gradvis utjevning av forskjeller

Mål 11, *Bærekraftige byer og lokalsamfunn*

- Delmål 11.1; Innen 2030 sikre at alle har tilgang til tilfredsstillende og trygge boliger og grunnleggende tjenester til en overkommelig pris, og bedre forholdene i slumområder.
- Delmål 11.5; Innen 2030 oppnå en betydelig reduksjon i antall dødsfall og antall personer

som rammes av katastrofer, inkludert vannrelaterte katastrofer, og i betydelig grad minske de direkte økonomiske tapene i verdens samlede bruttonasjonalprodukt som følge av slike katastrofer, med vekt på å beskytte fattige og personer i utsatte situasjoner.

- Delmål 11.6; Innen 2030 redusere byenes og lokalsamfunnenes negative påvirkning på miljøet (målt per innbygger), med særlig vekt på luftkvalitet og avfallshåndtering i offentlig eller privat regi.

Mål 12, Ansvarlig forbruk og produksjon

- Delmål 12.5; Innen 2030 redusere avfallsmengden betydelig gjennom forebygging, reduksjon, materialgjenvinning og ombruk.
- Delmål 12.6; Stimulere selskaper, særlig store og flernasjonale selskaper, til å ta i bruk bærekraftige metoder og integrere informasjon om egen bærekraft i sine rapporteringsrutiner.

Mål 13, Stoppe klimaendringene

Mål 15, Livet på land

- Delmål 15.2; Innen 2020 fremme innføringen av en bærekraftig forvaltning av all slags skog, stanse avskoging, gjenopprette forringede skoger, og i betydelig grad øke gjenreising og nyplanting av skog på globalt nivå

Mål 17, Samarbeid for å nå målene

- Delmål 17.3; Mobilisere ytterligere finansielle ressurser til utviklingslandene fra flere kilder.

Noter og definisjoner

Engasjert og ansvarlig eier

Antall unike selskaper KLP har hatt dialog med, viser til selskaper som KLP har vært i direkte dialog med under året angående sosiale, miljø-, eller styringsmessige temaer, og dialog KLP har ledet som del av ulike investorsamarbeid. KLP kan ha flere dialoger med et selskap i løpet av året knyttet til ulike temaer. KLPs oppfølging varierer i omfang, tema og tidsperspektiv. Dette er en form for eierskapsutøvelse der KLP engasjerer i en dialog med selskaper for å avklare hvordan de håndterer samfunnsansvarsutfordringer samt kommuniserer KLPs forventninger som investor og eier.

Generalforsamlinger. KLP benytter tjenester fra ISS for å stemme på generalforsamlinger i selskaper vi er investert i. Ved generalforsamlinger i norske selskaper (hjemmehørende eller børsnotert i Norge) stemmer KLP manuelt gjennom ISS. Ved generalforsamlinger i utenlandske selskaper benytter KLP proxy-stemmegiving gjennom ISS.

Antall utelukkelse viser til totalt antall selskaper KLP har ekskludert fra investeringene på grunn av brudd på utelukkelseskriteriene i *Retningslinje for KLP som ansvarlig investor* ved utgangen av året.

Klima, miljø og natur

Klimavennlige investeringer

Det er markedsværdien av investeringene, i millioner kroner, som oppgis. Nye investeringer er netto nye investeringer gjennom kvartalet.

Andelen er beregnet som investeringenes andel av KLPs kollektivportefølje.

For å være konsekvente med definisjonene KLP benytter i vårt klimamål har vi revidert definisjonen av klimavennlige investeringer. KLP deler klimavennlige investeringer inn i nullutslippsinvesteringer og overgangsfinansiering. Der hvor det har vært praktisk hensiktsmessige er historiske tall oppdatert i henhold til ny definisjon, men tallene er i utgangspunktet ikke sammenlignbare med tidligere rapporterte tall.

Nullutslippsinvesteringer

Nullutslippsinvesteringer er investeringer med null eller nært null utslipp fra drift.

Fornybar energi i Norge er aksje- og obligasjonsinvesteringer i norske kraft- og nettselskaper. Kraftselskapene er klassifisert som el-produsenter fra vannkraft, vindkraft eller biobrensel. Tallet inkluderer også utlån til selskaper og prosjekter i Norge innen kraftsektoren, noe det ikke har gjort tidligere. Tallet er derfor ikke direkte sammenlignbart med tidligere år.

Fornybar energi internasjonalt er investeringer i prosjekter innen fornybar energi. Dette er både aksje- og obligasjonsinvesteringer og prosjektfinansiering. Investeringene gjøres enten gjennom eksterne fondsforvaltere spesialisert på energi eller andre samarbeidspartnere. I år inkluderes også selskaper som har mer enn 95 prosent av sine inntekter fra produksjon av fornybar energi.

Fornybar energi i utviklingsland er investeringer i nye prosjekter innen fornybar energi. Investeringene gjøres dels som direkteinvesteringer i samarbeid med Norfund, dels som fondsinvesteringer gjennom fondsforvalteren Climate Investor One. Investeringene er en del av KLPs portefølje for utviklingsinvesteringer, som er ett av virkemidlene i *Retningslinje for KLP som ansvarlig investor*. Formålet er å oppnå både finansiell avkastning og samfunnsmessig gevinst. Investeringene baseres på kommersielle risiko- og avkastningsvurderinger, men vektlegger også effekten på samfunns- og miljømessige parametere.

Bærekraftig skog er investeringer i et fond som investerer i FSC-sertifiserte skogeiendommer i Sverige, Finland og Baltikum.

Nullutslippsferger er utlån til Fjord1 til el-ferger.

Overgangsinvesteringer

Overgangsinvesteringer er investeringer som bidrar til å redusere utslipp og utvikle ny teknologi, eller hjelper sektorer som vanskelig kan bli nullutslipp med å bli mer bærekraftige og redusere utslipp.

Miljøbygg er definert som bygg med energiklasse A. Dette er i henhold til det foreslåtte taksonomi-regelverket i EU-taksonomien. Tidligere har definisjonen i tillegg inkludert bygg som er BREEAM sertifisert med minimum oppnådd karakter *very good*, som produserer egen energi gjennom solcellepaneler, eller som har vunnet en norsk eiendomspris hvor miljø er en viktig måleparameter. Den oppdaterte definisjonen er derfor strengere og inkluderer færre bygg. Tallene fra tidligere år er oppdatert i henhold til den nye definisjonen, og stemmer derfor ikke overens med de tallene som har blitt rapportert tidligere. Det er markedsverdien av miljøbygg i KLPs eiendomsportefølje, og miljøbygg som andel av den totale markedsverdien til eiendomsporteføljen.

Grønne lån er utlån til kommuner, fylkeskommuner og bedrifter med kommunal tilknytning. Lånet må ha en klar positiv miljø- og klimaeffekt og tilfredsstillende kriterier, avhengig av hva slags prosjekt det er. Prosjektkategoriene er vann, avløp og renovasjon, transport og nybygg og rehabilitering av bygg. Kriteriene er basert på *Green Bond Principles*, *Climate Bond Initiative Taxonomy* og *Nordic Public Sector Issuers Position Paper on Green Bonds Impact Reporting*. Kriteriene revideres løpende ved behov.

Grønne obligasjoner er obligasjoner klassifisert som grønne og som har en ekstern tredjepartsverifisering. Det inkluderer ikke obligasjoner som allerede er medregnet i KLPs investeringer i fornybar energi i Norge ovenfor.

Infrastruktur inkluderer investeringer i et fond for bærekraftig infrastruktur i Europa.

Fossil energi er KLPs investeringer i selskaper klassifisert som olje- og gasselskaper, herunder eksempelvis letevirksomhet, produksjon og raffinaderi. Transport- og oljeserviceselskaper er ikke inkludert.

KLPs eiendomsportefølje og egen drift

Antall flyreiser er basert på tall fra vårt reisebyrå, og det er antall strekninger som rapporteres. En strekning vil si en enkelt distanse, og en tur-retur reise kan bestå av flere strekninger.

Klimagassutslipp fra flyreiser er også basert på tall fra vårt reisebyrå. De benytter utregningsmetode og utslippsfaktorer fra ICAO (International Civil Aviation Organization).

Energiforbruk i KLPs egne kontorlokaler er en vesentlig kilde til KLPs klimagassutslipp. Energiforbruket i KLPs egne kontorlokaler er ikke temperaturkorrigert, men viser faktisk forbruk. Med egne kontorlokaler menes de kontorlokalene KLP-konsernets ansatte jobber i. Tidligere år har vi kun inkludert KLPs kontorlokaler i Norge, men i år tar vi også med kontorlokaler for KLP Eiendom i Stockholm og København. Energiforbruket er hentet fra vårt energioppfølgingssystem.

Energiforbruk i KLPs eiendomsportefølje er gjennomsnittlig 12 måneders klimakorrigert spesifikk energibruk for egendriftede bygg. Med egendriftede bygg menes de eiendommene som KLP eier og har ansvar for drift og vedlikehold, og hvor KLP har muligheten til å iverksette og måle effekten av miljøtiltak. Dette er bygg i Oslo, Trondheim, København og Stockholm. Alle disse byggene har energioppfølgingssystem hvor energi- og vannforbruk registreres og overvåkes. I de aller fleste byggene er leietakers energiforbruk også medtatt, slik at vi har oversikt over totalt energiforbruk på byggene. Energiforbruk i bygg er temperaturkorrigert for å kunne måle effekt av iverksatte energisparingstiltak.

I første kvartal 2021 tok KLP i bruk et nytt energi- og miljøoppfølgingssystem for eiendommene i KLPs eiendomsportefølje. Det har tatt tid å implementere dette, og på grunn av manglende underlag fra noen eiendommer er ikke energiforbruk fra alle bygg inkludert i rapporteringen. Det har særlig vært utfordrende å innhente data fra leietagere da det nå kreves samtykke fra leietager for at KLP skal kunne hente inn denne dataen. Når underlag fra alle bygg er inkludert i det nye systemet vil vi ha et bedre rapporteringsgrunnlag enn tidligere.

KLP har en stor portefølje med bygg, som også endrer seg over tid. De enkelte byggene kan også endre bruksmønster i kortere eller lengre tidsperioder, som for eksempel i forbindelse med leietakerutskiftninger.

Det kan være ulike grunner til at det av og til ikke er mulig å få innhentet korrekte tall, eksempelvis ved feil på målere eller for sent innrapporterte tall fra våre underleverandører. Dette tas høyde for ved at rapporteringen kun inkluderer KLPs egendriftede bygg og som har sammenliknbare driftsforhold 12 måneder tilbake i tid fra rapporteringstidspunktet. Det betyr imidlertid at byggene KLP rapporterer på varierer noe fra år til år, men vurderingen er at dette likevel vil plukke opp de riktige trendene i selskapets eiendomsmasse.

Innovasjon og samfunnsutvikling

Utlån

Utlån til vei og transport er utlån til eksempelvis veiprojekter og infrastruktur og innkjøp av transportmidler.

Utlån til offentlig eiendom er utlån til eksempelvis skolebygg, rådhus og andre kommunale bygg.

Utlån til offentlig sektor og virksomheter er finansiering av ulike typer investeringer i kommuner og fylkeskommuner som for eksempel barnehager, sykehjem, skoler o.l.

Utlån til vann, avløp og renovasjon er utlån til ulike prosjekter knyttet til vann, avløp og innovasjon.

Såkorninvesteringer

Såkorninvesteringer er investeringer i såkornfond knyttet til forskningsmiljøer i Norge. Det er markedsverdien av gjennomførte investeringer som rapporteres.

Bank og finans i utviklingsland

Investeringer i bank og finans i utviklingsland er KLPs investeringer i Nordisk mikrofinansinitiativ (NMI) og NorFinance. NorFinance er et investeringsselskap KLP eier sammen med blant andre Norfund. Investeringene gjøres som en del av KLPs portefølje for utviklingsinvesteringer, som er ett av virkemidlene i *Retningslinje for KLP som ansvarlig investor*. Formålet er å oppnå både finansiell avkastning og samfunnsmessig gevinst.

KLP som arbeidsplass og arbeidsgiver

Antall ansatte er faste ansatte i KLP-konsernet i Norge, Sverige og Danmark, og inkluderer ansatte i permisjon og ansatte som jobber deltid.

Sykefravær er egenmeldt og legemeldt sykefravær for faste ansatte. *Korttidssykefravær* er definert til 1-3 dager, *langtidsfravær* fire dager eller mer.

Kommunal Landspensjonskasse

2. kvartal 2022

Resultatregnskap

Kommunal Landspensjonskasse

NOTE	MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
3	Premieinntekter for egen regning	25 578	26 593	33 081	33 634	50 161
	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	7 007	3 171	7 192	2 821	6 736
	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2 786	3 139	5 227	7 566	12 587
	Verdiendringer på investeringer	-18 159	6 921	-26 522	5 435	17 896
	Realisert gevinst og tap på investeringer	-377	4 135	440	10 437	12 550
	Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	-8 744	17 366	-13 664	26 259	49 770
	Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	-62	64	-86	102	181
	Andre forsikringsrelaterte inntekter	333	308	664	614	1 274
4	Erstatninger	-5 725	-5 346	-16 367	-19 100	-30 438
	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-10 598	-35 596	-1 269	-32 492	-59 440
	Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsvalgportefølje	376	-74	-381	-72	-177
	Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	0	0	0	0	-9 415
	Ufordelt overskuddsmidler til forsikringskontraktene	-446	-2 532	-550	-7 220	0
5	Forsikringsrelaterte driftskostnader	-380	-326	-748	-625	-1 372
	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-343	-325	-674	-625	-1 286

NOTE	MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
	Resultat av teknisk regnskap	-11	133	7	477	-742
	Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	229	348	340	620	1 292
	Andre inntekter	0	0	2	9	10
	Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-73	-81	-133	-141	-272
	Resultat av ikke-teknisk regnskap	156	266	209	488	1 030
	Resultat før skattekostnad	145	399	216	965	288
	Skattekostnader	13	-10	19	-115	125
	Resultat før andre inntekter og kostnader	158	389	235	849	413
12	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	-229	0	41	118	48
	Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden	-132	0	24	66	36
	Justering av forsikringsforpliktelsene	40	0	-7	-21	-16
	Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	57	0	-10	-30	-12
	Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	-263	0	48	135	56
	TOTALRESULTAT	-105	389	283	984	469

Balanse

Kommunal Landspensjonskasse

NOTE	MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
EIENDELER				
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN				
	Immaterielle eiendeler	851	710	727
7	Investeringseiendommer	1 005	1 002	1 004
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	3 737	3 371	3 507
	Aksjer og andeler i øvrige datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5 203	5 201	5 177
6	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 987	19 107	19 456
6,7	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	11 776	11 514	12 221
	Fordringer	19 366	21 401	1 407
11	Bruksretteeiendeler	919	1 027	973
	Andre eiendeler	1 255	1 026	796
	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	64 099	64 359	45 268
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE				
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	76 569	64 664	70 206
	Aksjer og andeler i øvrige datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	5 626	4 955	4 958
	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	12 159	12 887	12 524
6	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	265 442	250 342	259 608
6,7	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	301 037	293 432	311 984
	Sum investeringer i kollektivporteføljen	660 834	626 280	659 281
	Aksjer og andeler i eiendomsdatterforetak	311	235	256
	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	63	66	63
6	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	943	743	753
6,7	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	1 347	1 171	1 126
	Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen	2 665	2 215	2 199
	Sum eiendeler i kundeporteføljene	663 499	628 495	661 480
	SUM EIENDELER	727 598	692 854	706 748

NOTE	MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER				
	Innskutt egenkapital	19 701	17 937	19 831
	Opptjent egenkapital	21 453	22 172	20 847
	Sum egenkapital	41 154	40 109	40 678
6	Ansvarlig lånekapital mv.	4 576	4 623	4 604
	Premiereserve mv.	506 138	476 152	484 728
	Tilleggsavsetninger	0	42 715	48 626
	Kursreguleringsfond	0	67 709	77 397
	Bufferfond	104 970	0	0
	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	40 167	37 610	40 769
	Udisponert resultat til kunder	547	7 160	0
	Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	651 822	631 346	651 520
	Pensjonskapital mv.	1 994	1 545	1 549
	Tilleggsavsetninger	0	127	186
	Bufferfond	70	0	0
	Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.	591	481	499
	Udisponert resultat til kunder	4	80	0
	Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	2 659	2 233	2 234
12	Pensjonsforpliktelser o.l.	545	505	553
	Forpliktelser ved periodeskatt	46	207	259
	Forpliktelser ved utsatt skatt	431	794	444
11	Leieforpliktelser	966	1 056	1 012
9	Forpliktelser	25 278	11 870	5 261
	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	121	112	182
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	727 598	692 854	706 748
POSTER UTENOM BALANSEN				
	Betingede forpliktelser	26 832	26 263	26 074

Egenkapitaloppstilling

Kommunal Landspensjonskasse

2022 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko- utjevningssfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 31.12.2021	19 831	4 370	16 476	40 678
Endring ført direkte mot egenkapital		554	-229	324
Egenkapital 01.01.2022	19 831	4 924	16 247	41 002
Resultat før andre inntekter og kostnader		-103	338	235
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			41	41
Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			24	24
Justering av forsikringsforpliktelsene			-7	-7
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-10	-10
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			48	48
Totalresultat (udisponert)		-103	386	283
Innbetalt egenkapitaltilskudd ¹	-130			-130
Sum transaksjoner med eierne	-130			-130
Egenkapital 30.06.2022	19 701	4 821	16 632	41 154

¹ Det er i løpet av 2. kvartal kalt inn ordinært egenkapitaltilskudd på 1 119 millioner med forfall i 3. kvartal.

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko-utjevningfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 01.01.2021	18 194	5 404	15 784	39 382
Resultat før andre inntekter og kostnader		285	564	849
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			118	118
Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			66	66
Justering av forsikringsforpliktelsene			-21	-21
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-30	-30
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			135	135
Totalresultat (udisponert)		285	699	984
Innbetalt egenkapitaltilskudd ²	-257			-257
Sum transaksjoner med eierne	-257			-257
Egenkapital 30.06.2021	17 937	5 689	16 483	40 109

² Det er i løpet av 2. kvartal kalt inn ordinært egenkapitaltilskudd på 1 053 millioner med forfall i 3. kvartal.

2021 MILLIONER KRONER	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital		Sum egenkapital
		Risiko-utjevningfond	Annen opptjent egenkapital	
Egenkapital 01.01.2021	18 194	5 404	15 784	39 382
Resultat før andre inntekter og kostnader	811	-1 034	636	413
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			48	48
Andel av andre resultatkomponenter ved anvendelse av egenkapitalmetoden			36	36
Justering av forsikringsforpliktelsene			-16	-16
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-12	-12
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			56	56
Totalresultat	811	-1 034	692	469
Innbetalt egenkapitaltilskudd	826			826
Sum transaksjoner med eierne	826			826
Egenkapital 31.12.2021	19 831	4 370	16 476	40 678

Kontantstrømoppstilling

Kommunal Landspensjonskasse

MILLIONER KRONER	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2022 -31.03.2022	01.01.2021 -31.12.2021	01.01.2021 -30.09.2021	01.01.2021 -30.06.2021
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	809	337	-346	-424	778
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter ¹	-162	-78	-275	-211	-142
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet ²	-187	-28	716	695	-312
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	460	231	95	61	323
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	755	755	659	659	659
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	1215	985	755	720	983

¹ Utbetaling ved kjøp av driftsmidler.

² Netto innbetaling av egenkapitaltilskudd, opptak og nedbetaling av gjeld.

Noter til regnskapet

Kommunal Landspensjonskasse

Note 1 Regnskapsprinsipper og -estimer

Regnskapsprinsipper

Regnskapet i denne delårsrapporten viser delårsregnskapet for Kommunal Landspensjonskasse (KLP), for perioden 01.01.2022 – 30.06.2022. Regnskapet er ikke revidert.

Delårsregnskapet er avlagt etter Forskrift av 18. desember 2015 nr. 1824: Forskrift om årsregnskap for livsforsikringsforetak (årsregnskapsforskriften) og IAS 34 Delårsrapportering. Delårsregnskapet er utarbeidet etter samme prinsipper som årsregnskapet for 2021 med mindre annet er oppgitt.

Delårsregnskapet inneholder ikke all informasjon som kreves av et fullstendig årsregnskap, og denne delårsrapporten bør leses i sammenheng med årsregnskapet for 2021. Foretakets årsrapport er tilgjengelig på klp.no.

Regnskapsestimer

Ved utarbeidelse av delårsregnskapet har ledelsen utøvet skjønn og benyttet estimer og forutsetninger som påvirker regnskapstallene. Faktiske tall kan derfor avvike fra benyttede estimer.

Foretaket har endret sine forutsetninger for beregning av pensjonsforpliktelsen for egne ansatte, og endringene fra årsskiftet er vist i tabellen nedenfor:

	31.12.2021	30.06.2022	Endring
Diskonteringsrente	1,90 %	3,20 %	1,30 %
Lønnsvekst	2,75 %	3,50 %	0,75 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	2,50 %	3,25 %	0,75 %
Pensjonsregulering	1,75 %	2,48 %	0,73 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %	0,00 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %	0,00 %

Samlet sett gir disse endringene en reduksjon i balanseførte pensjonsforpliktelser for foretaket med 41 millioner kroner.

Nye regler for regulering av oppsatte pensjoner er vedtatt, men Norsk Regnskapsstiftelse har ikke gitt føringer på hvordan de skal inngår i pensjonsregnskapet. Dette ventes klargjort innen kort tid, og forventes å påvirke pensjonsforpliktelsene til foretaket i senere perioder.

Note 2 Verdiendring eiendomsinvesteringer

Porteføljen av investeringseiendommer inklusive investeringseiendommer eid via datterforetak er verdivurdert per 30.06.2022.

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Verdiregulering inkludert valutaendringer	6 363	2 473	5 918	1 291	3 984
Valutasikring	-1 186	-517	-162	698	1 382
Netto verdiregulering inkludert valutasikring	5 177	1 956	5 756	1 990	5 366

Note 3 Premieinntekter for egen regning

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Forfalte premier, brutto	25 569	26 593	32 695	33 634	50 161
Overføring av premiereserve fra andre	9	0	386	0	0
Sum premieinntekter for egen regning	25 578	26 593	33 081	33 634	50 161

Note 4 Erstatninger

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Utbetalte erstatninger	5 943	5 418	11 709	10 753	22 092
Overføring av premiereserve til andre	-218	-73	4 658	8 346	8 346
Sum erstatninger	5 725	5 346	16 367	19 100	30 438

Note 5 Forsikringsrelaterte driftskostnader

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2. kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
Personalkostnader	215	185	428	373	735
Avskrivninger og nedskrivninger	41	49	92	99	270
Andre driftskostnader	124	91	229	153	366
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader	380	326	748	625	1 372

Note 6 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

For informasjon vedrørende prising av finansielle eiendeler og forpliktelser henvises det til note 9 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser i konsernregnskapet.

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL								
Norske hold til forfall obligasjoner	492	500	3 448	3 467	2	2	3 942	3 969
Opptjente ikke forfalte renter	9	9	87	87	0	0	96	96
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	6 368	6 235	15 235	15 141	38	39	21 642	21 414
Opptjente ikke forfalte renter	18	18	202	202	1	1	220	220
Sum investeringer som holdes til forfall	6 887	6 762	18 972	18 896	41	41	25 899	25 699
OBLIGASJONER								
Norske obligasjonslån	5 030	4 697	54 586	50 956	297	276	59 912	55 930
Opptjente ikke forfalte renter	70	70	807	807	5	5	881	881
Utenlandske obligasjonslån	7 839	7 381	110 566	103 403	591	554	118 996	111 338
Opptjente ikke forfalte renter	162	162	1 708	1 708	10	10	1 880	1 880
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	13 100	12 309	167 666	156 874	903	846	181 668	170 029
ØVRIG UTLÅN OG FORDRINGER								
Pantelån	0	0	3 133	3 033	0	0	3 133	3 033
Lån med offentlig garanti	0	0	69 431	68 136	0	0	69 431	68 136
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	5 941	5 941	0	0	5 941	5 941
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	298	298	0	0	298	298
Sum øvrige utlån og fordringer	0	0	78 804	77 407	0	0	78 804	77 407
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 987	19 071	265 442	253 178	943	887	286 372	273 135

FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	6	6	10 132	10 132	0	0	10 138	10 138
Utenlandske aksjer	0	0	41 039	41 039	0	0	41 039	41 039
Sum aksjer	6	6	51 171	51 171	0	0	51 177	51 177
Eiendomsfond	0	0	9 245	9 245	49	49	9 294	9 294
Norske aksjefond	0	0	82 146	82 146	838	838	82 983	82 983
Utenlandske aksjefond	0	0	34 237	34 237	0	0	34 237	34 237
Sum aksjefondsandeler	0	0	125 628	125 628	887	887	126 515	126 515
Norske alternative investeringer	0	0	1 920	1 920	11	11	1 931	1 931
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 920	1 920	11	11	1 931	1 931
Sum aksjer og andeler	6	6	178 719	178 719	898	898	179 622	179 622
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	6 336	6 336	26 845	26 845	0	0	33 181	33 181
Utenlandske obligasjoner	314	314	17 702	17 702	0	0	18 016	18 016
Opptjente ikke forfalte renter	27	27	293	293	0	0	320	320
Norske obligasjonsfond	2 667	2 667	20 765	20 765	302	302	23 735	23 735
Utenlandske obligasjonsfond	0	0	30 570	30 570	0	0	30 570	30 570
Opptjente ikke forfalte renter	1	1	65	65	1	1	67	67
Norske sertifikater	354	354	2 060	2 060	0	0	2 415	2 415
Utenlandske sertifikater	0	0	417	417	0	0	417	417

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Opptjente ikke forfalte renter	1	1	5	5	0	0	6	6
Sum rentebærende verdipapirer	9 702	9 702	98 722	98 722	304	304	108 727	108 727
Norske utlån og fordringer	974	974	1 714	1 714	98	98	2 786	2 786
Utenlandske utlån og fordringer	532	532	6 411	6 411	46	46	6 989	6 989
Sum utlån og fordringer	1 506	1 506	8 125	8 125	144	144	9 775	9 775
DERIVATER								
Renteswapper	559	559	17	17	0	0	577	577
Aksjeopsjon	0	0	0	0	0	0	0	0
Valutatminer	0	0	481	481	1	1	482	482
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	559	559	498	498	1	1	1 059	1 059
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	3	3	14 974	14 974	1	1	14 977	14 977
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	11 776	11 776	301 037	301 037	1 347	1 347	314 160	314 160
FORPLIKTELSER								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	880	880	0	0	880	880
Valutatminer	83	83	4 602	4 602	27	27	4 712	4 712
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	83	83	5 482	5 482	27	27	5 592	5 592

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	3 026	3 314	0	0	0	0	3 026	3 314
Fondsobligasjonslån	1 550	1 345	0	0	0	0	1 550	1 345
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 576	4 659	0	0	0	0	4 576	4 659
FORPLIKTELSER TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Repoer	0	0	1 300	1 300	0	0	1 300	1 300
Norske call money ¹	0	0	1 296	1 296	3	3	1 299	1 299
Utenlandske call money ¹	672	672	60	60	17	17	749	749
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	672	672	2 656	2 656	20	20	3 348	3 348

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL								
Norske hold til forfall obligasjoner	540	626	4 445	4 890	11	11	4 996	5 527
Opptjente ikke forfalte renter	10	10	107	107	0	0	117	117
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	6 291	6 586	16 164	17 681	38	43	22 493	24 309
Opptjente ikke forfalte renter	18	18	214	214	1	1	233	233
Sum investeringer som holdes til forfall	6 859	7 239	20 930	22 892	50	55	27 838	30 186
OBLIGASJONER								
Norske obligasjonslån	4 605	4 755	48 465	49 297	205	214	53 275	54 265
Opptjente ikke forfalte renter	65	65	732	732	4	4	801	801
Utenlandske obligasjonslån	7 424	7 819	101 922	109 379	476	502	109 821	117 700
Opptjente ikke forfalte renter	155	155	1 587	1 587	8	8	1 750	1 750
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	12 248	12 793	152 706	160 995	693	729	165 648	174 517
ØVRIG UTLÅN OG FORDRINGER								
Pantelån	0	0	3 086	3 105	0	0	3 086	3 105
Lån med offentlig garanti	0	0	65 089	65 849	0	0	65 089	65 849
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	8 246	8 246	0	0	8 246	8 246
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	285	285	0	0	285	285
Sum øvrige utlån og fordringer	0	0	76 706	77 485	0	0	76 706	77 485
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 107	20 032	250 342	261 372	743	784	270 192	282 187

FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	7	7	8 512	8 512	0	0	8 518	8 518
Utenlandske aksjer	0	0	32 654	32 654	0	0	32 654	32 654
Sum aksjer	7	7	41 166	41 166	0	0	41 172	41 172
Eiendomsfond	0	0	4 730	4 730	0	0	4 730	4 730
Norske aksjefond	0	0	90 720	90 720	711	711	91 430	91 430
Utenlandske aksjefond	0	0	22 096	22 096	0	0	22 096	22 096
Sum aksjefondsandeler	0	0	117 546	117 546	711	711	118 256	118 256
Norske alternative investeringer	0	0	1 865	1 865	9	9	1 874	1 874
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 866	1 866	9	9	1 874	1 874
Sum aksjer og andeler	7	7	160 577	160 577	719	719	161 303	161 303
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	5 812	5 812	27 316	27 316	0	0	33 128	33 128
Utenlandske obligasjoner	434	434	18 633	18 633	0	0	19 066	19 066
Opptjente ikke forfalte renter	18	18	271	271	0	0	289	289
Norske obligasjonsfond	2 665	2 665	30 276	30 276	316	316	33 257	33 257
Utenlandske obligasjonsfond	0	0	29 997	29 997	0	0	29 997	29 997
Opptjente ikke forfalte renter	148	148	2 864	2 864	19	19	3 031	3 031
Norske sertifikater	100	100	4 200	4 200	0	0	4 300	4 300
Utenlandske sertifikater	0	0	550	550	0	0	550	550

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	2	2	0	0	2	2
Sum rentebærende verdipapirer	9 177	9 177	114 109	114 109	335	335	123 621	123 621
Norske utlån og fordringer	985	985	6 305	6 305	48	48	7 337	7 337
Utenlandske utlån og fordringer	699	699	6 675	6 675	70	70	7 444	7 444
Sum utlån og fordringer	1 684	1 684	12 980	12 980	117	117	14 781	14 781
DERIVATER								
Renteswapper	646	646	10	10	0	0	656	656
Aksjeopsjon	0	0	223	223	0	0	223	223
Valutaterminer	0	0	76	76	0	0	77	77
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	646	646	310	310	0	0	956	956
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	1	1	5 456	5 456	0	0	5 457	5 457
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	11 514	11 514	293 432	293 432	1 171	1 171	306 118	306 118
FORPLIKTELSER								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	477	477	0	0	477	477
Valutaterminer	1	1	2 543	2 543	11	11	2 555	2 555
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	1	1	3 020	3 020	11	11	3 032	3 032

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	2 989	3 351	0	0	0	0	2 989	3 351
Fondsobligasjonslån	1 635	1 585	0	0	0	0	1 635	1 585
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 623	4 937	0	0	0	0	4 623	4 937
FORPLIKTELSER TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	527	527	3	3	529	529
Utenlandske call money ¹	898	898	247	247	17	17	1 162	1 162
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	898	898	774	774	19	19	1 692	1 692

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL AMORTISERT KOST								

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL								
Norske hold til forfall obligasjoner	488	558	3 454	3 789	2	2	3 944	4 350
Opptjente ikke forfalte renter	19	19	98	98	0	0	117	117
Utenlandske hold til forfall obligasjoner	6 191	6 405	15 426	16 581	38	42	21 654	23 029
Opptjente ikke forfalte renter	37	37	208	208	1	1	246	246
Sum investeringer som holdes til forfall	6 735	7 019	19 185	20 677	41	45	25 961	27 741
OBLIGASJONER								
Norske obligasjonslån	4 830	4 879	49 370	50 187	212	216	54 412	55 282
Opptjente ikke forfalte renter	61	61	676	676	3	3	740	740
Utenlandske obligasjonslån	7 728	7 945	110 489	114 061	490	505	118 706	122 511
Opptjente ikke forfalte renter	103	103	1 716	1 716	8	8	1 826	1 826
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	12 722	12 988	162 250	166 639	713	732	175 684	180 359
ØVRIG UTLÅN OG FORDRINGER								
Pantelån	0	0	2 978	2 982	0	0	2 978	2 982
Lån med offentlig garanti	0	0	68 536	68 679	0	0	68 536	68 679
Utlån utland med sikkerhet i pant og offentlig garanti	0	0	6 389	6 389	0	0	6 389	6 389
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	270	270	0	0	270	270
Sum øvrige utlån og fordringer	0	0	78 172	78 319	0	0	78 172	78 319
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost	19 456	20 007	259 608	265 636	753	776	279 817	286 420

FINANSIELLE EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
EGENKAPITALINSTRUMENTER								
Norske aksjer	8	8	9 571	9 571	0	0	9 579	9 579
Utenlandske aksjer	0	0	43 771	43 771	0	0	43 771	43 771
Sum aksjer	8	8	53 342	53 342	0	0	53 350	53 350
Eiendomsfond	0	0	7 071	7 071	0	0	7 071	7 071
Norske aksjefond	0	0	96 227	96 227	740	740	96 967	96 967
Utenlandske aksjefond	0	0	29 154	29 154	0	0	29 154	29 154
Sum aksjefondsandeler	0	0	132 453	132 453	740	740	133 193	133 193
Norske alternative investeringer	0	0	1 884	1 884	9	9	1 892	1 892
Utenlandske alternative investeringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum alternative investeringer	0	0	1 884	1 884	9	9	1 892	1 892
Sum aksjer og andeler	8	8	187 679	187 679	749	749	188 435	188 435
GJELDSINSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI								
Norske obligasjoner	6 101	6 101	28 982	28 982	0	0	35 083	35 083
Utenlandske obligasjoner	691	691	17 913	17 913	0	0	18 604	18 604
Opptjente ikke forfalte renter	30	30	323	323	0	0	353	353
Norske obligasjonsfond	2 983	2 983	26 888	26 888	298	298	30 169	30 169
Utenlandske obligasjonsfond	0	0	30 858	30 858	0	0	30 858	30 858
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	0	0	0	0	0	0
Norske sertifikater	475	475	3 986	3 986	0	0	4 461	4 461
Utenlandske sertifikater	0	0	405	405	0	0	405	405

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Opptjente ikke forfalte renter	1	1	3	3	0	0	4	4
Sum rentebærende verdipapirer	10 280	10 280	109 357	109 357	298	298	119 935	119 935
Norske utlån og fordringer	1 033	1 033	7 428	7 428	18	18	8 479	8 479
Utenlandske utlån og fordringer	254	254	4 964	4 964	56	56	5 274	5 274
Sum utlån og fordringer	1 287	1 287	12 393	12 393	74	74	13 753	13 753
DERIVATER								
Renteswapper	615	615	103	103	0	0	718	718
Aksjeopsjon	0	0	279	279	0	0	279	279
Valutatminer	31	31	1 479	1 479	6	6	1 516	1 516
Sum finansielle derivater klassifisert som eiendeler	646	646	1 862	1 862	6	6	2 513	2 513
ANDRE FINANSIELLE EIENDELER								
Andre finansielle eiendeler	0	0	695	695	0	0	695	695
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	12 221	12 221	311 984	311 984	1 126	1 126	325 331	325 331
FORPLIKTELSER								
DERIVATER								
Renteswapper	0	0	364	364	0	0	364	364
Valutatminer	0	0	1 646	1 646	4	4	1 650	1 650
Sum finansielle derivater klassifisert som gjeld	0	0	2 010	2 010	4	4	2 014	2 014

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Selskaps- porteføljen		Kollektiv- porteføljen		Investeringsvalg- porteføljen		Sum	
	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
ANSVARLIG LÅNEKAPITAL								
Ansvarlig lånekapital	3 000	3 310	0	0	0	0	3 000	3 310
Fondsobligasjonslån	1 604	1 586	0	0	0	0	1 604	1 586
Sum ansvarlig lånekapital mv.	4 604	4 895	0	0	0	0	4 604	4 895
FORPLIKTELSER TIL KREDITTINSTITUSJONER								
Norske call money ¹	0	0	85	85	3	3	87	87
Utenlandske call money ¹	734	734	818	818	12	12	1 564	1 564
Sum forpliktelser til kredittinstitusjoner	734	734	902	902	15	15	1 651	1 651

¹ Call money er sikkerhetsstillelse for blant annet betalt/mottatt margin i forbindelse med derivater.

Note 7 Virkelig verdi hierarki

30.06.2022 MILLONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	0	356	0	356
<i>Obligasjoner</i>	48	6 630	0	6 678
<i>Obligasjonsfond</i>	2 669	0	0	2 669
Rentebærende verdipapirer	2 716	6 986	0	9 702
Utlån og fordringer	722	784	0	1 506
<i>Aksjer</i>	0	0	6	6
Aksjer og andeler	0	0	6	6
Finansielle derivater	0	559	0	559
Andre finansielle eiendeler	0	3	0	3
Sum selskapsporteføljen	3 438	8 332	6	11 776
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	867	1 616	0	2 483
<i>Obligasjoner</i>	20 085	24 755	0	44 840
<i>Obligasjonsfond</i>	34 128	9 522	7 750	51 399
Rentebærende verdipapirer	55 079	35 893	7 750	98 722
Utlån og fordringer	7 805	319	0	8 125
<i>Aksjer</i>	47 051	1 170	2 950	51 171
<i>Aksjefond</i>	82 977	0	51	83 028
<i>Eiendomsfond</i>	0	2 269	6 976	9 245
<i>Spesialfond</i>	0	1 920	0	1 920
<i>Private Equity</i>	0	0	33 355	33 355
Aksjer og andeler	130 029	5 359	43 331	178 719
Finansielle derivater	0	498	0	498
Andre finansielle eiendeler	0	14 974	0	14 974
Sum kollektivporteføljen	192 913	57 044	51 080	301 037
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
<i>Obligasjonsfond</i>	295	8	0	304
Rentebærende verdipapirer	295	8	0	304
Utlån og fordringer	144	0	0	144
<i>Aksjefond</i>	838	0	0	838
<i>Eiendomsfond</i>	0	0	49	49

30.06.2022 MILLONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
<i>Spesialfond</i>	0	11	0	11
Aksjer og andeler	838	11	49	898
Finansielle derivater	0	1	0	1
Andre finansielle eiendeler	0	1	0	1
Sum investeringsvalgporteføljen	1277	21	49	1347
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	197 628	65 396	51 136	314 160
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Investeringseiendom	0	0	1 005	1 005
Sum investeringseiendom	0	0	1 005	1 005
FORPLIKTELSE SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	83	0	83
Gjeld til kredittinstitusjoner	672	0	0	672
Sum selskapsporteføljen	672	83	0	755
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	5 482	0	5 482
Gjeld til kredittinstitusjoner	2 656	0	0	2 656
Sum kollektivporteføljen	2 656	5 482	0	8 139
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	27	0	27
Gjeld til kredittinstitusjoner	20	0	0	20
Sum investeringsvalgporteføljen	20	27	0	47
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	3 348	5 593	0	8 941

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	0	100	0	100
<i>Obligasjoner</i>	0	6 264	0	6 264
<i>Obligasjonsfond</i>	2 813	0	0	2 813
Rentebærende verdipapirer	2 813	6 364	0	9 177
Utlån og fordringer	820	864	0	1 684
<i>Aksjer</i>	0	0	7	7
Aksjer og andeler	0	0	7	7
Finansielle derivater	0	646	0	646
Andre finansielle eiendeler	0	1	0	1
Sum selskapsporteføljen	3 633	7 874	7	11 514

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
<i>Sertifikater</i>	2 973	1 779	0	4 752
<i>Obligasjoner</i>	20 558	25 662	0	46 220
<i>Obligasjonsfond</i>	48 857	8 643	5 637	63 137
Rentebærende verdipapirer	72 388	36 084	5 637	114 109
Utlån og fordringer	12 664	316	0	12 980
<i>Aksjer</i>	38 176	327	2 662	41 166
<i>Aksjefond</i>	92 184	0	49	92 233
<i>Eiendomsfond</i>	0	1 117	3 613	4 730
<i>Spesialfond</i>	0	1 866	0	1 866
<i>Private Equity</i>	0	0	20 582	20 582
Aksjer og andeler	130 360	3 310	26 906	160 577
Finansielle derivater	0	310	0	310
Andre finansielle eiendeler	0	5 456	0	5 456
Sum kollektivporteføljen	215 413	45 477	32 543	293 432
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
<i>Obligasjonsfond</i>	328	7	0	335
Rentebærende verdipapirer	328	7	0	335
Utlån og fordringer	117	0	0	117
<i>Aksjefond</i>	711	0	0	711
<i>Spesialfond</i>	0	9	0	9
Aksjer og andeler	711	9	0	719
Finansielle derivater	0	0	0	0
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum investeringsvalgporteføljen	1 156	16	0	1 171
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	220 202	53 366	32 550	306 118
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Investeringseiendom	0	0	1 002	1 002
Sum investeringseiendom	0	0	1 002	1 002
FORPLIKTELSER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	1	0	1
Gjeld til kredittinstitusjoner	898	0	0	898
Sum selskapsporteføljen	898	1	0	900

30.06.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	3 020	0	3 020
Gjeld til kredittinstitusjoner	774	0	0	774
Sum kollektivporteføljen	774	3 020	0	3 795
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	11	0	11
Gjeld til kredittinstitusjoner	19	0	0	19
Sum investeringsvalgporteføljen	19	11	0	30
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	1 692	3 032	0	4 724

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Sertifikater	0	475	0	475
Obligasjoner	29	6 793	0	6 822
Obligasjonsfond	2 983	0	0	2 983
Rentebærende verdipapirer	3 012	7 269	0	10 280
Utlån og fordringer	338	949	0	1 287
Aksjer	0	0	8	8
Aksjer og andeler	0	0	8	8
Finansielle derivater	0	646	0	646
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum selskapsporteføljen	3 350	8 864	8	12 221
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Sertifikater	1 523	2 872	0	4 394
Obligasjoner	21 634	25 583	0	47 217
Obligasjonsfond	42 676	8 842	6 227	57 745
Rentebærende verdipapirer	65 833	37 296	6 227	109 357
Utlån og fordringer	12 076	317	0	12 393
Aksjer	49 694	927	2 721	53 342
Aksjefond	97 369	0	50	97 419
Eiendomsfond	0	1 133	5 938	7 071
Spesialfond	0	1 884	0	1 884
Private Equity	0	0	27 962	27 962
Aksjer og andeler	147 064	3 944	36 671	187 679
Finansielle derivater	0	1 862	0	1 862
Andre finansielle eiendeler	0	695	0	695
Sum kollektivporteføljen	224 972	44 114	42 899	311 984

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
<i>Obligasjonsfond</i>	292	7	0	298
Rentebærende verdipapirer	292	7	0	298
Utlån og fordringer	74	0	0	74
<i>Aksjefond</i>	740	0	0	740
<i>Spesialfond</i>	0	9	0	9
Aksjer og andeler	740	9	0	749
Finansielle derivater	0	6	0	6
Andre finansielle eiendeler	0	0	0	0
Sum investeringsvalgporteføljen	1105	21	0	1126
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	229 427	52 998	42 906	325 331
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Investeringseiendom	0	0	1 004	1 004
Sum investeringseiendom	0	0	1 004	1 004
FORPLIKTELSE SOM MÅLES TIL VIRKELIG VERDI				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjoner	734	0	0	734
Sum selskapsporteføljen	734	0	0	734
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	2 010	0	2 010
Gjeld til kredittinstitusjoner	902	0	0	902
Sum kollektivporteføljen	902	2 010	0	2 912
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Finansielle derivater	0	4	0	4
Gjeld til kredittinstitusjoner	15	0	0	15
Sum investeringsvalgporteføljen	15	4	0	19
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	1 651	2 014	0	3 665

Endringer i nivå 3 aksjer, unoterte SELSKAPSPORTEFØLJEN	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	8	7	7
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	-2	0	1
Utgående balanse 30.06./31.12.	6	7	8
Realisert gevinst / tap	0	0	0

Endringer i nivå 3 aksjer, unoterte KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	2 721	2 545	2 545
Solgt	-20	0	0
Kjøpt	1	4	15
Urealiserte endringer	247	113	161
Utgående balanse 30.06./31.12.	2 950	2 662	2 721
Realisert gevinst / tap	-13	0	0

Endringer i nivå 3 aksjefond, unoterte KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	50	55	55
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	0	-6	-5
Utgående balanse 30.06./31.12.	50	49	50
Realisert gevinst / tap	0	0	0

Endringer i nivå 3, Private Equity og eiendomsfond KOLLEKTIVPORTEFØLJEN	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	40 127	23 312	23 312
Solgt	-2 480	-1 646	-4 551
Kjøpt	6 012	4 976	13 793
Urealiserte endringer	4 420	3 190	7 574
Utgående balanse 30.06./31.12.	48 080	29 832	40 127
Realisert gevinst / tap	955	870	2 236

Endringer i nivå 3, Eiendomsfond INVESTERINGSVALGPORTFØLJEN	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	0	0	0
Solgt	-1	0	0
Kjøpt	50	0	0
Urealiserte endringer	0	0	0
Utgående balanse 30.06./31.12.	49	0	0
Realisert gevinst / tap	0	0	0

Endringer i nivå 3, Investeringseiendom SELSKAPSPORTEFØLJEN	Bokført verdi 30.06.2022	Bokført verdi 30.06.2021	Bokført verdi 31.12.2021
Inngående balanse 01.01.	1 004	1 017	1 017
Solgt	0	0	0
Kjøpt	0	0	0
Urealiserte endringer	20	20	40
Annet	-20	-35	-53
Utgående balanse 30.06./31.12.	1 005	1 002	1 004
Realisert gevinst / tap	0	0	0
Sum nivå 3	52 140	33 552	43 911

Beløpene i nivåfordelingen finner man igjen i balansen, under de ulike porteføljenes fordeling av finansielle instrumenter til virkelig verdi og investeringseiendommer. Urealiserte endringer reflekteres på linjen «Verdiendringer på investeringer» i resultatet i de ulike porteføljene.

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2:

Instrumenter i dette nivået anses ikke å ha et aktivt marked. Virkelig verdi hentes fra observerbare markedsdata; dette inkluderer hovedsakelig priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentebaner. For mer informasjon vedrørende prising av nivå 2 instrumenter henvises det til note 9 i konsernet for de ulike klassene som ligger i dette nivået.

Nivå 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes på markeder som anses som inaktivt. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger, hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Instrumentene som omfattes i nivå 3 hos KLP er unoterte aksjer og private equity investeringer. For mer informasjon vedrørende prising av nivå 3 instrumenter henvises det til note 9 i konsernet for de ulike klassene som ligger i dette nivået.

Verdsettelse rundt poster i de ulike nivåene er beskrevet i note 9 i konsernet, for beskrivelse av prising på investeringseiendom henvises det til årsrapporten.

I note 6 opplyses det om virkelig verdi av eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost. Den nivåbaserte fordelingen for disse postene vil være som følger: eiendeler klassifisert som hold til forfall vil inngå i nivå 1, utlån, og lån og fordringer vil inngå i nivå 2. Forpliktelser, målt til amortisert kost, vil være fordelt på følgende vis; ansvarlige lån fordelt i nivå 1 og i nivå 2, fondsobligasjonslånet vil vært fordelt i nivå 2, gjeld til kredittinstitusjoner vil vært fordelt i nivå 1. For informasjon vedrørende prising av disse rentepapirene henvises det til note 9 i konsernet.

På verdipapirene som inngår i nivå 3 er det ikke blitt gjort en sensitivitetsanalyse, en endring i variablene til prisingen er rent informasjonsmessig vurdert til å gi lite merverdi utover det som allerede er oppgitt i noten. For sensitivitetsanalyse for investeringseiendom henvises det til årsrapporten. På generelt grunnlag vil en endring i prisingen på 5 % gi en endring i verdien på 2 607 millioner kroner per 30.06.2022 på eiendelene i nivå 3.

Hva gjelder flytting av papirer mellom nivåene er det lagt grenser på antall handelsdager og omsetningsmengde på aksjer for å skille nivå 1 og nivå 2. De generelle prinsippene rundt nivåfordeling går hovedsakelig på om eiendelen eller forpliktelsen er notert eller ikke, og om noteringen kan angis å være i et aktivt marked. For aksjer er det et ytterligere skille på handelsdager og omsetningsmengde som skiller ut noterte papirer som ikke inngår i aktivt marked. Ved flytting mellom nivåene tas det utgangspunkt i verdiene ved slutten av rapporteringsperioden.

I 2. kvartal ble det flyttet aksjer for 240 millioner kroner fra nivå 1 til nivå 2 og 59 millioner fra nivå 2 til nivå 1. Flyttingene skyldes endring i likviditet. Det er ingen flyttinger utover dette i KLP.

Note 8 Presentasjon av eiendeler og gjeld som er gjenstand for netto oppgjør

30.06.2022 MILLIONER KRONER	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Relaterte beløp som ikke er presentert netto		Netto beløp
					Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	
EIENDELER							
Finansielle derivater	1 059	0	1 059	-475	-741	-18	0
Sum	1 059	0	1 059	-475	-741	-18	0
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER							
Sum eiendeler kollektivporteføljen	498	0	498	-474	-54	-18	0
Sum eiendeler selskapsporteføljen	559	0	559	0	-672	0	0
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	1	0	1	-1	-15	0	0
Sum	1 059	0	1 059	-475	-741	-18	0
GJELD							
Finansielle derivater	5 592	0	5 592	-475	-158	-6 205	139
Sum	5 592	0	5 592	-475	-158	-6 205	139
PORTEFØLJEFORDELT GJELD							
Sum gjeld kollektivporteføljen	5 482	0	5 482	-474	-155	-6 205	31
Sum gjeld selskapsporteføljen	83	0	83	0	0	0	83
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	27	0	27	-1	-2	0	25
Sum	5 592	0	5 592	-475	-158	-6 205	139

30.06.2021 MILLIONER KRONER					Relaterte beløp som ikke er presentert netto			
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	Netto beløp	
EIENDELER								
Finansielle derivater	956	0	956	-87	-820	0	241	
Sum	956	0	956	-87	-820	0	241	
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER								
Sum eiendeler kollektivporteføljen	310	0	310	-87	-130	0	223	
Sum eiendeler selskapsporteføljen	646	0	646	0	-678	0	18	
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	0	0	0	0	-12	0	0	
Sum	956	0	956	-87	-820	0	241	
GJELD								
Finansielle derivater	3 032	0	3 032	-87	-111	-2 462	391	
Sum	3 032	0	3 032	-87	-111	-2 462	391	
PORTEFØLJEFORDELT GJELD								
Sum gjeld kollektivporteføljen	3 020	0	3 020	-87	-108	-2 462	381	
Sum gjeld selskapsporteføljen	1	0	1	0	0	0	1	
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	11	0	11	0	-3	0	8	
Sum	3 032	0	3 032	-87	-111	-2 462	391	

31.12.2021 MILLIONER KRONER	Relaterte beløp som ikke er presentert netto						Netto beløp
	Brutto finansielle eiendeler/gjeld	Brutto eiendeler/gjeld som er presentert netto	Balansført verdi	Finansielle instrumenter	Sikkerhet i kontanter	Sikkerhet i verdipapirer	
EIENDELER							
Finansielle derivater	2 513	0	2 513	-1 485	-1 640	-79	310
Sum	2 513	0	2 513	-1 485	-1 640	-79	310
PORTEFØLJEFORDELTE EIENDELER							
Sum eiendeler kollektivporteføljen	1 862	0	1 862	-1 484	-901	-79	279
Sum eiendeler selskapsporteføljen	646	0	646	0	-734	0	27
Sum eiendeler investeringsvalgporteføljen	6	0	6	-2	-5	0	4
Sum	2 513	0	2 513	-1 485	-1 640	-79	310
GJELD							
Finansielle derivater	2 014	0	2 014	-1 485	-21	-330	222
Sum	2 014	0	2 014	-1 485	-21	-330	222
PORTEFØLJEFORDELT GJELD							
Sum gjeld kollektivporteføljen	2 010	0	2 010	-1 484	-18	-330	220
Sum gjeld selskapsporteføljen	0	0	0	0	0	0	0
Sum gjeld investeringsvalgporteføljen	4	0	4	-2	-3	0	3
Sum	2 014	0	2 014	-1 485	-21	-330	222

Formålet med noten er å vise den potensielle effekten av nettingavtaler i KLP; hvilke muligheter KLP har for å motregne bilaterale avtaler mot andre motparter dersom disse skulle gå konkurs, og beløpet som gjenstår om alle slike nettingavtaler materialiseres. Noten viser derivatposisjoner i balansen, samt en ytterligere tabell med tilsvarende informasjon sortert på de ulike porteføljene i selskapet.

Note 9 **Forpliktelser**

MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Kortsiktig gjeld verdipapirhandel	15 377	6 213	367
Forskuddstrekk pensjonsordning	843	760	491
Leverandørgjeld	-7	44	10
Derivater	5 592	3 032	2 014
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 348	1 692	1 651
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	99	107	699
Øvrige forpliktelser	26	21	30
Sum forpliktelser	25 278	11 870	5 261

Note 10 **Kapitalkrav**

I Solvens II-balansen inngår eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi. For eiendeler som har en annen verdi i regnskapet legges derfor mer-/mindreverdiene til. For KLPs forsikringsforpliktelser finnes det ikke observerbare markedsverdier. Disse beregnes derfor ved et beste estimat basert på aktuarielle forutsetninger. I tillegg kommer en risikomargin som skal reflektere en tredjeparts kapitalkostnader ved å overta disse forpliktelsene.

Kapitalgruppe 1 fremkommer av Solvens II-balansen, samt fondsobligasjonslånet. Kapitalgruppe 2 består av ansvarlige lån og ikke-innbetalt supplerende kapital. Finanstilsynet har godkjent at KLPs vedtektsfestede etterinnkallingsrett kan regnes med som supplerende kapital med et beløp tilsvarende 2,5 % av foretakets premiereserve. Kapital som kan medregnes i kapitalgruppe 2 er begrenset oppad til 50 % av kapitalkravet.

Uten bruk av midlertidig fradrag i forsikringstekniske avsetninger er foretakets solvensgrad 340 % som er godt over foretakets mål om minst 150 %. Med det midlertidige fradraget er solvensgraden 340 %.

	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
SOLVENSGRAD	340 %	282 %	316 %
MILLIARDER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Eiendeler, bokført	727	692	706
Merverdier HTF/lån og fordringer	-13	12	7
Merverdier øvrige utlån	0	0	0
Øvrige mer/mindreverdier	0	0	0
Utsatt skattefordel	0	0	0
Sum eiendeler etter solvens II	714	704	713
MILLIARDER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
FORENKLET SOLVENS II BALANSE			
Beste estimat	630	631	647
Risikomargin	11	14	13
Ansvarlige lån/fondsobligasjonslån	5	5	5
Andre forpliktelser	32	19	11
Utsatt skatteforpliktelse	0	1	1
Sum forpliktelser etter solvens II	677	670	676
Eiendeler minus forpliktelser	37	34	36
- Utsatt skattefordel	0	0	0
+ Fondsobligasjonslån	2	2	2
Basiskapital - kapitalgruppe 1	38	36	38
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 1	38	36	38
Ansvarlige lån	3	3	3
Basiskapital - kapitalgruppe 2	3	3	3
Supplerende kapital	13	12	12
Supplerende kapital - kapitalgruppe 2	13	12	12
Fradrag for maks. kapital i gruppe 2	-9	-7	-8
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 2	7	8	7
Utsatt skattefordel	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital - kapitalgruppe 3	0	0	0
Tellende ansvarlig kapital under Solvens II	45	43	45
Markedsrisiko	7	7	7
Diversifisering markedsrisiko	-2	-2	-2
Motpartsrisiko	0	0	0
Forsikringsrisiko	12	14	13

	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Diversifisering forsikringsrisiko	-2	-3	-2
Diversifisering generelt	-3	-3	-3
Operasjonell risiko	3	3	3
Tapsabsorberende evne til utsatt skatt	-2	-1	-2
Solvenskapitalkrav (SCR)	13	15	14
Det lineære minstekapitalkravet (MCR_lineær)	4	7	5
Minimum	3	4	4
Maksimum	6	7	6
Minstekapitalkravet (MCR)	4	7	5
Solvensgrad	340 %	282 %	316 %

Note 11 Leieavtaler

MILLIONER KRONER			30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
BRUKSRETTEIENDELER			EIENDOM		
Inngående balanse 01.01.			973	1 081	1 081
Avskrivninger			-54	-54	-108
Utgående balanse			919	1 027	973

MILLIONER KRONER			30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
LEIEFORPLIKTELSE			EIENDOM		
Inngående balanse 01.01.			1 012	1 099	1 099
Avdrag			-46	-43	-88
Utgående balanse			966	1 056	1 012

MILLIONER KRONER	2. kvartal 2022	2.kvartal 2021	01.01.2022 -30.06.2022	01.01.2021 -30.06.2021	01.01.2021 -31.12.2021
			EIENDOM		
Rentekostnader leieforpliktelser	6	6	12	13	26
Rentekostnader leieforpliktelser	6	6	12	13	26

Note 12 Pensjonsforpliktelser

MILLIONER KRONER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Balansført netto forpliktelse 01.01.	553	594	594
Resultatført pensjonskostnad	62	55	110
Resultatført finanskostnad	7	6	12
Aktuarielle gevinster og tap	-41	-118	-48
Innbetalt premie/tilskudd	-36	-33	-116
Balansført netto forpliktelse 30.06./31.12.	545	505	553

FORUTSETNINGER	30.06.2022	30.06.2021	31.12.2021
Diskonteringsrente	3,20 %	2,00 %	1,90 %
Lønnsvekst	3,50 %	2,25 %	2,75 %
Folketrygdens grunnbeløp (G)	3,25 %	2,00 %	2,50 %
Pensjonsregulering	2,48 %	1,24 %	1,75 %
Arbeidsgiveravgiftssats	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Finansskatt	5,00 %	5,00 %	5,00 %

Effekten av endringer i forutsetningene er en reduksjon av forpliktelsen med 41 millioner kroner per 30.06.2022. Endringen er ført under "Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet".